درعلیه‌ده غلطه‌ده (آره‌ولك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Նորատունկեան խան
Les annonces sont reçue
à la Direction du Journal "AREVELK„
Galata, CONSTANTINOPLE.
Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան. 140 Ղրշ.
» » » » վեցամսեայ. 70 »
» » » » եռամսեայ. 40 »
Օտար երկիրներու համար տարեկան. 40 Ֆրն.
» » » վեցամսեայ. 20 »
Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով:
Տեղական քղթասար ծախքը բաժանորդներուն կը վերաբերի:
Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:
20 ՓԱՐԱ

ԴԱՒԱՆԱՓՈԽԱԿԱՆ ՆՈՐ ՀՈՍԱՆՔ ՊԻԹԼԻՍԻ ՄԷՋ

20 ԸՆՏԱՆԻՔ ԴԱՒԱՆԱՓՈԽ ԸԼԼԱԼՈՒ ՄՕՏ

Հազիւ թէ Էրզրումի դաւանափոխութեան հոսանքին առաջքը առնուած ըլլալը ծանուցած էինք սրտի բերկրութեամբ, նոր դաւանափոխութեան մըն ալ լուրը կը հաղորդէ Սղերդի մեր Թղթակիցը՝ իր հետեւեալ նամակով.

* * *

ՍՂԵՐԴ, 17 փետր. 1900

Նախորդ շաբթուն, երկու աշխարհականներէ բաղկացեալ պատուիրակութիւն մը Պիթլիսէ Սղերդ գալով, տեղիս Դոմինիկեաններուն ներկայացուց հանրագրութիւն մը՝ որով խել մը ազգայիններ,— մօտաւորապէս 200 անձ,— ընտանիքով լատին կրօնքը ընդունելու փափաք յայտնելով, քահանաներ կ'ուզեն։

Այս դաւանափոխութեան գլխաւոր շարժառիթը, ինչպէս կը զրուցուի, ո՛չ միայն հացի խնդիրն է, այլ և տեղին Առաջնորդն ու ժողովական ադաները՝ որոնք անտարբեր ու անողոքելի կը գտնուին եղեր անոնց եկեղեցական և դպրոցական պէտքերուն հանդէպ։ Կ'ըսուի թէ, հանրագրութիւնը ստորագրողներէն զատ տակաւին ստուար թուով ժողովուրդ կան միեւնոյն տրամադրութեամբ։

Մենք մեր կողմէ զրուցուածին վրայ առանց բառ մը աւելցնելու կամ այդ մասին թեր ու դէմ կարծիք յայտնելու, միայն սաչափ կ'ըսենք.— Քանի որ մատուցուած հանրագրութիւնը նոյնութեամբ ներկայ թղթատարով կը ղրկուի Մուսուլ՝ ի նկատառութիւն Անատոլուի Դոմինիկեան տեսչութեան, հետեւապէս Բաղէշցիք դեռ խորհելու բաւական ատեն ունին, հոգ չէ թէ ծանօթ հանրագրութիւնը ստորագրելու ստգտանքին մէջ գտնուած են, նոյնպէս ապագայ մեծ պատասխանատուութենէ մը կրնայ խուսափիլ Բաղէշի Առաջնորդարանը՝ սիրաշահելով ժողովուրդը և դաւանափոխութեան հոսանքին առաջքը առնելով, ահա ինչ որ կը սպասենք Բաղէշցիին եկեղեցասիրութենէն և Տէր. Զիլինկիրեան Հայրսուրբին փորձառութենէն ու կորովամտութենէն։

Մինչ ուրիշ տեղերու կրթական հաստատութիւնները Ս. վեցամսեան, կամ տարբեր խօսքով՝ կէս-տարուան ընթացքնին բոլորած կը շարունակեն լուրկ մշիկ, քիչ մը անպատեհ չէ՞ մերինը խնդրի նիւթ ընելով հրապարակ հանել սասնիկ տարաժամ։ Ընթերցողը կը յիշէ անշուշտ որ ներկայ դպրոցական տարեշրջանին սկիզբները, երբ վերաբացուեցան մեր ազգ. վարժարանները, գրեթէ հարկ անհրաժեշտ դասագրքերը չունէինք, տակաւին այսօր ալ չունինք, այն բացարձակ պատճառով որ Սղերդի մէջ բնաւ գրավաճառ չկայ և Պատրիարքարանի ղրկածներն ալ Էրզրում կը սպասեն, ու դեռ պիտի սպասեն ատեն մըն ալ մինչեւ որ ճամբաները բացուին և ջորեպանները սկըսին երթեւեկել։ Այսպէս ուրեմն նոյն դասագրքերը եթէ այս տարեշրջանին համար չպիտի կրնան օգտակար ըլլալ, առաջիկային համար գէթ ապահով ենք։

Նոյնպէս դասագրքի չգոյութեան պատճառով Տէհի, Ռզմի, Գուպինի և Պիժէրէի դպրոցներուն բացումը ապագային վերապահուած է։

Ժամանակին դասագիրքերուն համար այնչափ գրեցինք ու թախանձեցինք Ազգ. Պատրիարքարանի, Արեւելք ալ արձագանգ եղաւ մեզ, բայց արդի՜ւնքը....։—Վերի տողերով բացատրեցի՛ք արդէն։

Նշանակելի կէտ մըն է վերջերս տեղիս Իգական վարժարանին մատակարարութեան համար նոր հոգաբարձութեան մը պաշտօնի կոչուիլը, որուն անդամներուն ջանասիրութենէն յուսալի է որ դպրոցը տակաւ կարգի կը մտնէ, նախ վարժուհիներուն թոշակները չյարդուին իրարու վրայ ու կանոնաւորապէս վճարուին։

Վերջացող տարուան մէջ—1899 փետր. 15—1 յունվ. 1900—Սղերդի մէջ տեղի ունեցած են. 16 պսակ՝ 10ը կոյս ընդ կոյսի, 4ը կոյս (էրիկ) ընդ այրիի, և 2ը այրի ընդ կոյսի (աղջիկ)։ 65 մահ՝ 29ը մանչ ու աղջիկ, 23ը տարէց և 13ը երիտասարդ՝ երկու սեռէ և մեծ մասով Թիֆոյի և ծաղիկի զոհեր։ Իսկ մկրտութիւնները կը հաշուուին 60ի չափ մանչ և 20ի չափ աղջիկ։ Մասնաւոր տոմարի մը չգոյութեան պատճառով՝ քաղքիս մէջ ցարդ պատահած ամուսնութեան, մկրտութեան և վախճանումի ճիշդ թիւը տարուէ տարի գտնելով հրատարակութեան տալը ինքնին դժուար գործ մըն էր թէեւ, բայց այդ քարընդոտը անհետացաւ Առաջնորդարանին մէջ քանի մը ամսէ ի վեր մասնաւոր տոմարի մը հաստատուելովը։

Թիֆոյի շրջանը անցածի պէս կ'երեւայ, սակայն այս անգամ մանուկ փոքրերուն կեանքին կը սպառնայ ծաղիկը որ առհասարակ սկսած է ճարակ գտնել թէ՛ հոս և թէ՛ գիւղերը։ Թէեւ քաղքին մէջ ցարդ դէպք մը չէ պատահած, բայց, ինչպէս կը հաւաստեն, մօտակայ Զխլիք գիւղէն 25ի մօտ մանկիկներ մեռեր են այդ հիւանդութենէն։

ՐՁԷ

ԳԻՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԷՆ

ՋԻՂԵՐՈՒ ԴԵՐԸ

Բ.

Անդամազննօրէն՝ ջղային դրութիւնը կը բաղկանայ բջիջներէ. և ջղային բջիջներու համախմբումը կը կազմէ ջղային կեդրոնական դրութիւնը՝ որ գլխաւորապէս կը պարունակէ ուղեղը և ողնածուծը. Ասոնց առաջինը կեանքի գիտակից և երկրորդն ալ անգիտակից երեւոյթներուն կը տիրէ։ Ջղային կեդրոնական դրութեան մէկ բջիջը շատ մը չառաւիղներ կ'արձակէ՝ որոնցմէ ոմանք թանձր ու բրնութեամբ նախաճիւթական (protoplosmique) են. միւսներն ալ նուրբ, դիւրաթեքուող բայց հաստատուն են և գլանառանցքներ (cylindraxes) կը կոչուին. ասոնք ջիղերուն հոգին են։ Առաջինները կարճ մազմզուկներու բաժնուելով՝ ամէն ուղղութեամբ կ'երկարին ճիշդ ծառի մը արմատին մազմզուկներուն պէս, և այս կերպով՝ իւրաքանչիւր ինքնակազմ բջիջ յարաբերութեան մէջ կը մտնէ իր դրացի բջիջներուն հետ։ Այս հաղորդակցութիւնը սակայն շատ մեծ հեռաւորութեամբ ալ տեղի կ'ունենայ, վասն զի գլանառանցքները՝ ջիղերը ճիւղաւորումներով կ'երկարին ու կ'երթան զգայարանքներուն, մկանունքներուն, անդամներուն եւն. մինչեւ ծայրերը։ Ուրե՛մն սերտ կապակցութիւններ հոս հաստատուած են ջղային բոլոր բջիջներուն մէջ, ու իրենցմէ մէկուն թրթռումը՝ կրնայ միւս ամէնուն երբեմն պատճառել։

Բնախօսութիւնը ի վեր հանած է թէ ջիղերէն ոմանք՝ ջղային կեդրոններուն մէջ ծագում առած շարժիչ գրգռումները՝ մկանունքներուն կամ գեղձերուն կը փոխանցեն, մինչ ուրիշներ ընդհակառակը մարմնոյն դրսերեսի զգայական գրգռումները՝ ջղային կեդրոններուն կը տանին։ Ուստի առաջինները այս պատճառաւ կեդրոնախոյս կամ շարժիչ ջիղեր, և երկրորդներն ալ կեդրոնաձիգ կամ զգայական ջիղեր կոչուած են։ Եթէ բնախօսներուն հետ մենք ալ ընդունինք՝ թէ մորթը և զգայարանքները իրենց վրայ կը կրեն թրթռալու շատ յարմար զգայական ջիղեր, որոնք իրենց թրթռումները կրնան փոխանցել ջղային կեդրոններուն. եթէ միւս կողմէն ալ նոյնպէս ընդունինք թէ ջղային կեդրոնները զգայականներուն նմանող շարժիչ ջիղերու միջոցաւ հրամաններ կ'ուղղեն մկանունքներուն և գեղձերուն, այն ատեն՝ բաւական ճիշդ ու կատարեալ գաղափար մը կրնանք կազմել ջիղերու դերին վրայ։ Մեր բասծը օրինակով մը բացատրենք։— Ծաղկանոցի մը մէջ ենք. ծաղիկ մը՝ անուշ հոտ մը կը տարածէ շուրջերնիս. մեր հոտոտելիքին ընդունած գրգռումը զգայական ջիղերու ելեկտրական թրթռումներուն շնորհիւ՝ կ'առաջնորդուի ջղային կեդրոններուն (ուղեղին ներկայ պարագային մէջ.) և այդ հոտառական տպաւորութիւնը՝ զգացողութեան կը կերպարանափոխուի հոն։ Եթէ ծաղիկը քաղել ուզենք, ուղեղը՝ շարժիչ ջիղերուն միջոցաւ հրաման մը կ'ուղղէ նախ գլուխի և աչքերու մկանունքներուն՝ հոտաւէտ տունկը կարենալ նշմարելու համար, ետքն ալ՝ իրանի եւ անդամներու մկանունքներուն, որոնք կծկուելով ու երկարելով մեզի թոյլ կու տան ծաղիկին քովը երթալ ու ծռիլ՝ զայն քաղելու համար։ (1)

Գիտենք թէ հոգեխօսական ամէն երեւոյթները ջղային դրութեան արդիւնքներ են, և իրենց բոլոր կատարելութիւններովը կը յայտնուին մարդուս վրայ։ Բայց պատճառը ի՛նչ է որ հոգեբանական յատկութիւնները շա՛տ աւելի երանգոտ ու զարգուն կ'ըլլան չափահաս մարդու մը վրայ՝ քան տղու մը։— Եթէ քննենք մարդուս ջղային բջիջը իր սաղմնային, տղայական և մարդկային շրջաններուն մէջ, պիտի տեսնենք որ յեղաշրջումի օրէնքը իր վրայ ալ կ'ազդէ բացարձակօրէն։ Նախ երկայն, առանց նախաճիւթական իւղի ամենապարզ բջիջ մը կ'ըլլայ. յետոյ կը զարգանայ, նախաճիւթական չառաւիղներ ու գլանառանցքներ ծնունդ կ'առնեն, և աւելի ուշ կ'արձակէ մազմզուկներ, որոնք երթալով կը բազմապատկուին մարդկային կատարեալ բջիջ մը ըլլալու համար։ Եւ հոս ալ իր կիրարկումը կը գտնէ գիտական սա գեղեցիկ առածը. Natura non facit saltus (2)։ Ուրեմն դիւրին է այլ եւս հետեւցնել թէ ջղային բջիջները ո՛րքան յեղաշրջած կամ հասուն տարիքի մէջ ըլլան՝ ջիղերու ճիւղաւորումները և մարդուս հոգեկան կարողութիւնները այնչա՛փ աւելի իրենց վերին աստիճանները հասած կ'ըլլան։

Սովորութիւնը, մտաւորական դաստիարակութիւնը, գիտաբար ուղղուած կրթանքն ալ՝ կրնան ջղային դրութեան ճիւղաւորումները զարգացնել, ջիղերու մազմզուկները և մանաւա՛նդ ջղային բջիջներուն մէջի հաղորդակցութիւնները կրկ նպաստել։ Սոյն յարաբերութիւնը ա՛յնքան սերտ կրնայ ըլլալ որ՝ բազմամասն երեւոյթի մը ծնունդ տալու համար հարկ եղած կարողութիւնները՝ կրնան դիւրութեամբ արտադրուիլ և նոյն իսկ գրեթէ առանց ուշադրութիւն դարձնելու։ Այսպէս՝ գրաշարը մեծ արագութեամբ կը շարէ այս տողերուն գիրերը, դաշնակահարը դիւրութեամբ կը նուագէ գեղեցիկ կտորներ, այս ինչ մարդը վայրկենապէս իր յիշողութեանը մէջ կը բերէ շա՛տ հին իրողութիւններ, և այլն։ Իրենց այս վիճակին մէջ ջղային կարեւորագոյն կեդրոնը՝ ուղեղը՝ կրնանք նմանցնել անթիւ ծառերով (ջղային բջիջներ) զարդարուած պարտէզի մը՝ ուր խնամքի մշակութեան մը շնորհիւ՝ ծառերը կրնան բազմացնել իրենց ճիւղերը (նախաճիւթական չառաւիղներ), աւելի հեռուն խրել արմատները (ջիղեր և իրենց ճիւղաւորումները), և առաջ բերել ծաղիկներ ու պտուղներ (անհատական աշխատութիւն) ամէն անգամ տարբեր ու աւելի փափկահամ։

Ուղեղին մէջ է որ կեանքի գիտակից երեւոյթները մէկզմէկու կը շղթայուին, այսինքն կը ծնին հոգեկան կարողութիւնները, որոնք կը լուսաւորեն մեր համակ էութիւնը։ Վշտի կամ հաճոյքի տպաւորութիւնները և հոտառական, լսողական, և այլն զգացողութիւնները յիշատակներ կ'ըլլան. ատկէ կը ծագի յիշողութիւնը։ Յետոյ այս յիշատակները կը զատուին, քմայաբար շինծու տեսարաննե՛ր պատկերացնելով. այս ալ երեւակայութիւնն է։ Բայց հաճոյքի և վշտի միայն տպաւորութիւններէն մէկը զգալու և միւսէն փախչելու համար բաղձանքներ կը ծնին։ Դիւրազգածութիւնը, զգայականութիւնը և երեւակայութիւնը շուրջը կը հաւաքուին այս բաղձանքներուն որոնք աւելի կամ նուազ կը թելադրուին անոնցմէ. և նպատակի մը հասնելու համար՝ տպաւորութիւններու, զգացողութիւններու այս համակրումը կ'ըլլայ դատողութիւն, հասկացողութիւն։ Տպաւորութիւններու, զգացողութիւններու, ևն իրարու հետ բաղդատման գիտակից արդիւնքը կը կազմէ գաղափար, մտածում։ Դատողութեամբ մը կանխուած ու ընկերացած ամէն բաղձանք կամք մը կ'ըլլայ։

Մ. Ց. ՃԷՋԱՅԻՐԼԵԱՆ

---

(1) Զգացողութեան և շարժիչ պատասխանի այս երեւոյթի բնութեան մասին՝ զանազան վարկածներ սարքուած են. գլխաւորներն են մեքենական, քիմիական և ելեկտրական վարկածները։ Այս վերջինն է որ կ'ընդունին մեծանուն բնախօսներ։

(2) Բնութիւնը ոստումներ չըներ։

Ս. ԳՐՔԻ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

Հայրապետական այն որոշումը՝ զոր Արեւելքի վերջին թիւով ծանուցինք և որուն համեմատ Աստուածաշունչ գիրքը այսուհետեւ պիտի տպուի Ս. Էջմիածնայ մէջ, աժանագին, մաքուր ու պատկերազարդ տպագրութեամբ, ծանուցուեր է Էջմիածնայ տպարանին տեսուչ Աշոտ վարդապետի հետեւեալ գրութեամբ։ Այդ գրութիւնը միեւնոյն ատեն կրօնական գեղեցիկ գրուածք մըն է։

* * *

Մարդս ի սկզբանէ անտի կրօնական արարած լինելով՝ սիրահար է եղել Աստուածային յարաբերութեան հետ գոհացընելու իր հոգու և մտքի բարձրագոյն փափագները և ըղձերը։ Սակայն եթէ չունենար մի ներշնչեալ մատեան իր ձեռքին՝ պնդելու և զօրացնելու այդ յարաբերութիւնը, անզօր կը լինէր իր հնարած արուեստներով, բնութեան երեւոյթին տուած բացատրութիւններով, մի խօսքով իր գիտութեամբ ու փիլիսոփայութեամբ հասնել կրօնական վսեմական նպատակի։ Աստուած մարդկանց խարխափումներից ազատելու համար իր ընտրեալների՝ առաքեալների ձեռքով շնորհել է իր հոգով ներշնչուած մի մատեան՝ Աստուածաշունչ Ս. Գիրքը, որ ցոյց է տալիս մեզ Աստուծոյ հետ ունենալիք յարաբերութեան ճշմարիտ ուղին։ Աստուածաշունչը մի պարգեւ էր մարդկութեան համար, որ նորա սիրտը պէտք է լցնէր երկնային լուսով, նորա հոգին դիւթէր առ բարին, առ գեղեցիկն, առ ճշմարիտն։

Աստուածաշունչ Ս. Մատեան աշխարհիս մէջ հզօր ներգործութիւն ունեցաւ, ինչպէս նաեւ անհատական և թէ ընտանեկան կեանքի մէջ մեծամեծ փոփոխութիւններ յառաջ բերաւ։

Ինչի՞ մէջ է այս զօրութեան գաղտնիքը։

Ս. Գրքի մէջ մարդկային սրտի բաբախմանց և մտքի մտածմանց պատասխանող մի ձայն կայ, որ անկարելի է չլսել, մի բարձրութիւն, որ ոչ ոք չի կարող անտես անել։ Ս. Գրքի ձայնը ուղղակի գալիս խօսում է հանուր մարդկային սեռի, սրտի և մտքի հետ։ Մի գիրք է այն, որ ամէն կլիմայի, ամէն դարի, ամէն պայմանի, հասակի և սեռի պատկանող անձի հոգեւոր-բարոյական սնունդ է մատակարարում, թէ՛ դեռաբողբոջ մանկան, թէ ամենահասուն, փորձառու, ուսմամբ և գիտութեամբ ճոխացած մարդուն, թէ ալեւոր ծերունուն, թէ անոպայ և անմեղ երիտասարդի մտքին, թէ համալսարանների գիտական ամբիոնները գրաւող ուսուցիչներին, և թէ ամենաբարձր ընկերական շրջանների մէջ կըրթուած ու զարգացած մարդուն, և նորա աստուածային հեղինակութիւնը չընդունող անհաւատին։ Ս. Գիրքը աննման է, որովհետեւ նորա միակ նպատակն է առաջնորդել մարդուն դէպ ի կեանքի գերբողանց մաքրութիւնը և գերագոյն ազնուութիւնը, և ճշմարիտ հաւատ ներշընչել առ Աստուած։ Ս. Գրքի ամէն էջերից մարդու սրտի թելերը թրթռացող բարոյական աննման գեղեցկութեան և բարձրութեան մի քարոզ է հնչում, որին մարդս ծունր է խոնարհում և թաց աչքերով կարդում։ Այդ ձայնը բոլոր իր պարզութեամբ ունի մի այնպիսի անդիմադրելի պերճախօսութիւն, որ շատ գերազանց է Դեմոսթենէսների և Կիկերոնների պերճախօսութիւնից։ Անհուն սիրոյ, անհուն բարութեան, գթութեան և արդարութեան անբաղդատելի գեղեցկութիւն է զեղում նորա մէջ։ Մարդկային բնութիւնը եթէ եղծեալ չէ, չի կարող չլսել և չճանաչել աստուածային այդ ձայնը։

Այնչափ դարերի քննադատութիւններից յետոյ, ԺԹ. լուսափայլ դարու վերջերում, երկրագնդիս վրայ ապրող բոլոր Քրիստոնեաները ամրապէս փարել են Ս. Գրքին։ Մենք՝ Հայերս՝ կարող ենք պարծենալ աշխարհի առաջ թէ միշտ ունեցած և պահած ենք մեր մէջ ընտանիքի բարոյական մաքուր նկարագիր։ Հայ ազգի այս բարեմասնութիւնը պէտք է վերագրել նորա կրօնասէր տրամադրութեանը և Աստուածաշունչ Ս. Գրքի քարոզած գաղափարներին հետեւող լինելու իրողութեան։

Այսօր և ընդ միշտ պէտք է կարողանանք հասնել բարոյական այն բարձրութեանը, որին հասել էին մեր նախնիք Աստուածաշունչ Ս. Մատեանի ազդեցութեամբ։ Ինչքան էլ բարձր կարողութիւններով օժտուած լինինք, առանց Աստուածաշունչ Ս. Գրքի ազդեցութեան անկարող ենք բարոյական նկարագիր ունենալ։

Ահա այս է պատճառը, որ Աստուածաշունչ Ս. Մատեանը այնքան ճոխութեամբ և առատութեամբ տարածուած է ամբողջ արեւմտեան քրիստոնեայ աշխարհում, և մարդասէր ու մեծագործ ընկերութիւնների շնորհիւ դիւրամատչելի դարձած ամէնքին։ Աստուածաշնչի բարոյական ազդեցութեան շնորհիւ է, որ այսօր եւրոպական քաղաքակիրթ ազգերը բարոյացած են։ Բայց ցաւօք սրտի պէտք է խոստովանինք այն դառն իրողութիւնը, որ մեր ազգին բաւականին չէ՛ տարածվում Աստուածաշունչ Ս. Գիրքը։

Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին, որի մեծ հիմնադիրը կառուցել է իբրեւ լուսեղէն խորան, որտեղից պէտք է Աստուածային լոյս և գիտութիւն սփռուի հանուր հայութեան հոգեւոր անդաստանի մէջ, դժբաղդաբար մինչեւ այսօր հնարաւորութիւն չէ ունեցել հոգալու այս մեծ կարիքը։ Այժմ այդ մեծ թերին լրացնել է կամենում Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի արժանաւոր յաջորդը, Ազգիս Ս. Հայրապետը։

Ն. Ս. Օծութիւնը Ս. Գրքի տպագրութեան գործը էական խնդիր համարելով և նորա ընդհանրացումը Հայրապետական Աթոռի հետ կապակցեալ տեսնելով, անհրաժեշտ պէտք է համարել իր Մայր Աթոռն ժամանած օրուանից խորին ուշադրութիւն դարձնել այս կարեւոր խնդրի վրայ. խնդիր՝ որի գերագոյն և կենսական զօրութիւնը մի միայն ընդունակ է բարեկարգել և բարձրացնել անհատներ, և ազնուացնել ընտանեկան կեանքը։

Ս. Հայրապետի ի սրտէ ցանկութիւնն է Ս. Գիրքը մատչելի դարձնել բիրաքան-

---

ԱԲԲԱ–ՀՈՐԻ ՅՈՐԴՈՒՄԸ

Խիստ նուազ ու ընդհատ անձրեւները ձմրան նախընթաց ամիսներուն մէջ եւ հակառակ տիրող եղանակին, գարնանային գեղածիծաղ պարզութիւն մը երկինքի որ կը տարածուէր բովանդակ Ս. Երկրին վրայ, բաւական տագնապ պատճառեր էին բոլոր բնակիչներուն, կասկածելով որ այս տարի Պաղեստին, մանաւանդ Երուսաղէմ չափազանց պիտի նեղուէր ջուրի կողմէ և թէ հունձքերը պէտք եղածին չափ գոհացուցիչ չպիտի ըլլան։ Բայց աստուածային յատուկ պատգամն է արձակուած Ս. Երկրի համար, թէ պիտի տայ իր անձրեւը «զկանուխն եւ զանագան», որով երբ ալ ըլլայ կանուխ թէ անագան, Պաղեստին միշտ առատ պիտի ըլլայ իր չափուն համեմատ։

Աստուածային սոյն պատգամը կրնանք ըսել որ այս տարի տեղն ի տեղը կատարուեցաւ ու կանուխ անձրեւները որ երկրին հանգամանքներուն համաձայն պէտք էին նոյեմբերէն սկսիլ, բոլորովին դադրելով կամ շատ քիչ տեղալով, անագան անձրեւները սկսան հետզհետէ տեղատարափ հոսիլ փետրուար ամսոյ սկիզբէն իբրեւ ապացոյց առատութեան որուն աւետաւոր գուշակն է Աբբա-Հորի յորդումը որ անցեալ ու նախընթաց տարիները տեղի չունեցաւ։

Թողլով որ այս անձրեւները շարունակեն տակաւին տեղալ յորդառատ ինչպէս կը յուսանք անդադար մնալով արեւմտեան սաստիկ հովերէն, մենք, հաճոյք մը պատճառելու համար Արեւելքի ընթերցողներուն, կ'ուզենք ծանօթացնել իրենց պատմական այդ Աբբա-Հորը եւ այն ակնավայել տեսարանը որ կը պարզուի հոն, երբ յիշեալ ջրհորը կը յորդէ ու ականակիտ վտակ մը կը կազմէ հոսանուտ Յովսափատի հովիտն ի վար մինչեւ Մեռեալ Ծովու աղտոտ ու աւազուտ ափերը։

Ստորոտը Սիօն լերան ու ճիշդ անոր հարաւ-արեւելեան կողմը, հո՛ն, ուր Կեդրոնեան Ձորը կու գայ կը միանայ Ենովմայ հեղեղատին հետ, այնպիսի վայրեր կան՝ իրենց դալարագեղ գըգըռաններովը գրաւիչ՝ որ իրաւամբ արժանի են կոչուելու, ինչպէս կը կոչուէին երբեմն հին Իսրայէլի ժամանակ, պարտէզք արքունի։ Հո՛ն է նաեւ յիշեալ Ջրհորը, խեղաթիւրմամբ անշուշտ տեղացի Հայերէն Աբբա-Հոր կոչուած՝ որ Նէեմեայ աղբիւր է. այսինքն Յոբա-Հորը (Պիր Էյուպ), ա՛յն՝ զոր Աստուածաշունչ գիրքը Ռովգել անունով կը յիշատակէ և ո՛ւր, շատ հին ատեններ, թագաւորներ իրենց զգեստեղէնները կը լուային։

Կը կարծուի թէ՝ Իսրայէլացիք, Բաբելոնի գերութենէն առաջ, Տաճարին սրբազան հուրը ա՛յս ջրհորին մէջ պահեցին Երեմիա մարգարէին հրամանաւ և, եօթանասուն տարի ետքը, երբ գերութենէն վերադարձան, Քահանայի որդիները փնտռելով պահուած այդ հուրը նոյն ջրհորին մէջ, «Պանդաղամ» ջուր մը միայն գտան՝ ուրկէց Նէեմիի հրամանաւ քիչ մը բերելով սրսկեցին ողջակէզներուն և անոնց ներքեւ դրուած փայտակոյտին վրայ ու նոյն ժամայն արեւը, ամպերը պատռելով, արձակեց իր ճառագայթները Զոհի սեղանին վրայ և ինքնին բորբոքեցաւ բոցավառ կրակ մը՝ ա՛յնքան լուսաւոր՝ որ խաւարեցուց սեղանին վրայ փայլատակող լոյսը։ Նէեմի զայն անուանեց Նեփթէ՝ որ կը նշանակէ Սրբիչ։

Խաչակիրներու ժամանակ փակուեցաւ Յոբայ-Հորը, և 1185 թուականին, սոսկալի երաշտութիւն մը երկիրը գրեթէ անապատ դարձուց, որ ատեն հարուստ մէկը բազմաթիւ ջրամբարներու տէր՝ որ քաղքին մէջ ալ երեք մեծ աւազաններ ունէր, բարեգործական զգացումով մը աղքատներուն տրամադրութեան տակ դրաւ իր ջրամբարները՝ ձրիապէս առնելու համար պէտք եղած ջուրը. բայց որքա՛ն մեծ եղաւ իր ցաւը՝ երբ տեսաւ որ այդ ջրամբարներուն մէջ կաթիլ մը անգամ ջուր չի կար, վասն զի երաշտութեան պատճառաւ չէին լեցուած։

Ինքը ժամանակին լաւ էր ծերերէն թէ Սելովամի աղբիւրէն ո՛չ այնքան հեռու ջրհոր մը կար զոր Յոբ փորել տուեր էր և հետամուտ եղաւ զայն փնտռելու ու գտնելու, և երբ յաջողեցաւ, պէտք եղած միջոցները ձեռք առնելով ջուր հանել տուաւ անկէց ի նպաստ աղքատներուն։

Այն ատեն ջրհորը 50 գրկաչափ, այսինքն 79.45 մեթր խորութիւն ունէր։ Հիմայ Յոբայ-Հորը 29 մեթր խորութիւն ունի և շինուած է մեծամեծ քարերով՝ որ շատ հին ժամանակներէ մնացած են։ Կ'ըսուի թէ ջուրը անոր մէջ գտնուէն կը բխի և միշտ առատ է, թէպէտ քիչ մը աղի համ ունի։ Երբ անձրեւները առատ ըլլան, ջուրերը ա՛յնքան շատ կը լեցուին հորին մէջ որ բերնէն դուրս յորդելով սիրուն ու խոխոջուն գետակ մը կը կազմեն, ինչպէս ըսինք, Յովսափատ Հովիտն ի վար օձապտոյտ հոսանքով։

Յոբայ-Հորի յորդումը առատութեան նշան ճանչցուած ըլլալով բնիկներէն, իբրեւ մեծ աւետիս մասնաւորապէս կը ծանուցանեն զայն քաղաքիս բոլոր մեծ պաշտօնատուններուն և նոյն իսկ Պատրիարքարաններուն, և ծանուցողները կը ստանան իրենց պախշիշը։

Ջրհորին ջուրերուն յորդելուն շնորհիւ տարւոյն արգասաւորութեան համար բոլոր սրտերու մէջ տիրող ուրախութեան պատճառաւ է որ նոյն ջրհորին շուրջը և անոր յորդումէն գոյացած գետակին եզերքն ի վար՝ երբեմն օրերով և երբեմն շաբաթներով, ցո՛րքան ջուրերը չեն դադրիր հոսելէ, տօնական հանդէս մը կը կազմուի ամէն ազգէ, ցեղէ ու դասակարգէ համախումբ, Երուսաղէմի մէջ միակ հանդէս մը որ կրօնապատկան չէ և սակայն ներշնչուած է իբրեւ Աստուածային պարգեւ մը՝ ըստ տպաւորութեան տեղացի համայնքին։

Ինչպէս արդէն նկարագրած ենք զանազան առիթներով, Երուսաղէմ, կամ ընդհանրապէս Ս. Երկիրը, չունի իրեն համար գարնանային եղանակ։ Ձմրան մէջ, անձրեւային եօթնեակէ մը ետքը, երբ տաքուկ արեւը կ'արձակէ իր ցոլքը, կու գայ Երուսաղէմի գարունը։ Նոյեմբեր ամիսէն մինչեւ մարտ ամսոյ վերջը, ամբողջ հինգ ամիսներ, պայծառ արեւ ու առատ անձրեւ շարունակ իրարու կը յաջորդեն ու մերթ աշուն, մերթ գարուն կը դարձնեն Ս. Երկրի ձմեռը, հետեւաբար և մշտադալար է Երուսաղէմ։

Արդ, երբ Յոբայ-Հորը կը յորդէ՝ կը կենդանանան Ենովմեան հեղեղատը ու Կեդրոնեան ձորը, և ի՜նչ ակնահաճոյ տեսարան է այն որ կը բացուի կապոյտ պայծառ երկինքի տակ, տեսնելով ծործորարդ ձորերու երկու կողմը երկարած դաշտիկները՝ որոնց վրայ հիանալի բնութիւնը տարածեր է կանաչազարդ կապերտներ և որոնց մէջտեղէն սիրուն խոխոջով մը կը սահի կ'անցնի վճիտ վտակը Ռովգելեան՝ փափկութեամբ մը փայփայելով սիրաստեղծիկ դաշտածաղիկներ, ցրուած դէս ու դէն դալարագեղ մարգերու մէջ որ իրեն ափունքը կը կազմեն։

Այդ կանանչ գորգերուն երեսը մարդկային անհամար դէմքերու վրայ գծագրուած կը տեսնես զուարթութիւն մը որ անզուգական է պաղեստինեան ժողովուրդին համար։ Լեռ, ձոր ու ծործոր, ծառ ու ծաղիկ, քար ու ժայռ անթիւ են Երուսաղէմի շուրջը, բայց բնիկ տեղացիներու համար, քաղաքիս շուրջը տեսնել առուակ մը որ օձապտոյտ սողոսկելով կը վազէ կ'երթայ դալարիքներու միջեւէն, տարիս սքանչելիք մըն է արդարեւ անզուգական իրենց համար։ Հո՛ն, այդ պահո՛ւն է որ օղին ու գինին, որոնց բաժակները կը կազմեն շատ անգամ խոշոր նարինջներու մսոտ ու կոնաձեւ կեղեւները, նորածին գառնուկներու խորովածէն առաջ ու ետքը կը պարգեւեն իրենց ուրախութիւնը արդէն զմայլիկ տեսարանէն արբշիռ այդ հանդիսականներուն, որ իրիկունը՝ ուշ ատեն՝ կը դառնան իրենց տուները՝ խելքերնին թողլով Յոբայ-Հորին մէջ, եթէ Տէր կամեսցի, յաջորդ տարին գտնելու համար զանոնք։

Վ. ՐՈՑՐ

Երուսաղէմ

իր հայ ընտանիքի, որպէս զի Ս. Գրքի հետ հայ ընտանիքի մէջ ծաւալի քրիստոնէական աստուածապաշտութեան և բարոյական ազնուութեան տենչը։ Ընտանիքը Եկեղեցու նախագաւիթն է. ուրեմն և Եկեղեցու հօտի անդամները ընտանիքի մէջ եւս առիթ պէտք է ունենան լսելու Աստուծոյ քաղցրալուր ձայնը, որ դէպի հոգեւոր փրկութիւն է առաջնորդում։ Ընտանեկան և քրիստոնէական խարիսխը Ս. Գիրքը պէտք է լինի մեզ համար։

Իրաւի՛, ուրախութեան արժանի իրողութիւն պէտք է համարել, որ Մ. Աթոռն Ս. Էջմիածին, Ս. Հայրապետի նախաձեռնութեամբ սկսում է Աստուածաշունչ Ս. Մատեանի տպագրութիւնը։

Ցանկալի է որ Մայր Աթոռի հոգեւոր որդիքը՝ աշխարհական և հոգեւորական՝ ցնծութեամբ ողջունեն այս ցանկալի գործը և ջանան նպաստելու նորա տարածմանը։ Ցանկալի է միանգամայն, որ ամէն մի հայ մարդ չուշացէ բաժանորդ գրուելու և օր առաջ ձեռք բերելու Մայր Աթոռի տպարանում լոյս տեսած Աստուածային ճշմարտութիւնների այն հրաշալի շղթան։

Արդէն պատրաստութիւններ են տեսնուում ներկայ 1900 թուականին սկսելու տպագրութիւնը։ Տպագրել և բաժանել են թեմական և հոգեւոր առեաններին և նրանց ստորագրեալ գործակալներին անգործագրեր բաժանորդագրութեան համար Մ. Աթոռի կնքով դրոշմած, ժապաւինած և տպարանի տեսչի ստորագրութեամբ վաւերացուցած։

Ս. Գիրքը ճաշակով և մաքուր տպագրելու համար պէտք է հրաւիրուի Եւրոպայից տպարանական գործերին մասնագէտ հմուտ տպագրիչ։

Տպագրուելի Ս. Գիրքը լինելու է պատկերազարդ և պատկերները առանձին յանձնարարութեամբ պէտք է պատրաստուին Գերմանիայում։

Ս. Հայրապետի բարեհաճ տնօրինութեամբ բաժանորդագինը նշանակուած է 5 ռուբլի, որով տպագրութեան և թղթի անհրաժեշտ ծախքերը դժուար թէ կարելի լինի ծածկել։ Սակայն Ս. Հայրապետը աչքի առաջ ունի Ս. Գրքի տարածման բարոյական օգուտը, որի մէջ իր միակ մխիթարութիւնն է տեսնում, իսկ բաժանորդագրութիւնը միայն թեթեւ նպաստ մը պէտք է լինի չքեղ տպագրութեան մեծ ծախսերի համար։

Պարտաւորութիւն է դրվում Ռուսահայոց բոլոր եկեղեցիների և հոգեւոր պաշտօնեաների վրայ մի մի օրինակի բաժանորդ գրուելու, որոնց կողմից ձրիապէս կը բաժնուին աղքատ եկեղեցիներին և չքաւոր հոգեւոր պաշտօնեաներին։

Ցարգանօք խնդրվում է նաեւ բոլոր թեմական և հոգեւոր առեաններին, Գեր. առաջնորդներին, Բարձր. փոխանորդներին և արժ. գործակալներին փութալ բաժանորդներ գտնելու գործը առաջ տանել։ Ցատկապէս խնդրվում է նիւթական հարստութեամբ ճոխացած ազգայիններին փութալ իրենց նիւթական օժանդակութեամբ նպաստել այս Աստուածահաճոյ գործին։

Տեսուչ Տպարանի
ԱՇՈՏ ՎԱՐԴԱՊԵՏ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ
ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՓՐԻԿԷԻ ՄԷՋ

ՊԼԷՕՄՖՕՆԹԱՅՆԷՆ ԱՆԴԻՆ

Անգլիացիները երեք շաբաթէն հազիւ պիտի կրնան Պլէօմֆոնթայնէն դէպի հիւսիս յառաջանալ։ Ասոր պատճառը սա է թէ պարտաւոր են սպասելու պարէններու ժամանման, որոնք Մոտտէր-Ռիվըրէն ճամբայ հանուած են սայլերով։ Պլէօմֆոնթայնի մէջ ութ հազար հոգիի չորս ամսուան համար պէտք եղածին չափ պաշար պիտի ամբարուի։ Պաշար փոխադրող սայլերու թիւը քանի մը օրէն տասը հազարի պիտի բարձրանայ։

ՌՈՒՍ ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԿՑՈՐԴԸ

Ռուսիոյ զինուորական կցորդը՝ գնդապետ Կուրգօ որ պատերազմին սկիզբէն ի վեր Պօէրներու բանակին մէջ կը գտնուէր, և Տրիթֆոնթայնի ճակատամարտէն ի վեր անգլիական բանակը անցած է, հեռագրեր է Բեդերսպուրկ թէ Պօէրները կարող են վանել ճակատէն եղած յարձակումները, բայց երբ թշնամին իրենց դիրքին շուրջը դառնայ, չեն կրնար դիմադրել։ Ռուս գնդապետը անգլիական զինուորներու մասին ալ յայտարարեր է — «Բրիտանական հետեւակներուն պատերազմի մէջ ունեցած եռանդը, տոկունութիւնը և համբերատար ոգին սքանչացում պատճառեցին ինծի։ Ասկէ աւելի բան մը չեմ կրնար ըսել։»

ՊՕԷՐՆԵՐՈՒ ԿՈՐՈՒՍՏԸ

Պատերազմը սկսելէն ի վեր Պօէրներու կորուստին վրայ ստոյգ լուր մը առնուած չէր։ Վերջապէս այս օրերս Բրէթորիայի մէջ այդ մասին պաշտօնական ցուցակ մը հրատարակուեցաւ, ուրկէ կ'երեւայ թէ մինչեւ Լէտիսմիթի ազատման օրը, Պօէրներէն 901 հոգի մեռած ու 2400 հոգի վիրաւորուած են։ Հիւանդներուն թիւն է 4351. Անգլիացիներուն ձեռքը գերի ինկած են 5649։ Այս հաշւով պօէր բանակին ընդհանուր կորուստը տասը հազարը կ'անցնի։

ՕՐԱՆԺԻ ՄԷՋ

Անգլիացիները հետզհետէ կը գրաւեն Օրանժ գետին և Պլէօմֆոնթայնի միջեւեղը գտնուած կարեւոր դիրքերը։ Պօէրները Նորուալս-Բոնէն դէպի հիւսիսային արեւմուտք նահանջած ատեն գաղտնի տեղեր քանի մը թնդանօթ պահած էին զորս Անգլիացիները երեւան հանեցին ու գրաւեցին։ Ամէն օր 15-20 պօէր դասալիքներ կը հասնին բրիտանական բանակետը։ Անգլիական զինուորները մինչեւ Վալ գետը յառաջանալով ետ մղեցին կարգ մը Պօէրներ որոնք խոշոր կամուրջ մը քանդելու կ'աշխատէին։ Անգլիացիները նաեւ գրաւեցին երկու կարեւոր անցքեր։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆԵՐԸ

Պօէրները կ'աշխատին քանդելու Պլէօմֆոնթայնէն մինչեւ հիւսիս, այսինքն Օրանժի սահմանագլուխը տանող երկաթուղիի գիծերը։

Պ. ՌԷՅՑԻ ՅՈՅՍԵՐԸ

Լօրէնսօ-Մարքէզէն կը հեռագրեն Թայմզի.

«Թրանսվալի արտաքին գործոց նախարար Պ. Ռէյց տեսակցութեան մը պահուն յայտարարեց թէ Թրանսվալի կառավարութիւնը խիստ գոհացուցիչ նկատեց այն պատասխանը զոր Մ. Նահանգաց նախագահը տուաւ միջնորդութեան մասին իրեն եղած դիմումին համար։ Պ. Ռէյց յոյս յայտնեց թէ Ուաշինկթընի դահլիճը իր ազդեցութիւնը պիտի բանեցնէ, որպէս զի Թրանսվալի և Օրանժի համար ընդունելի պայմաններով կարգադրութիւն մը ըլլայ։ Պ. Ռէյց, առանց ուրանալու կացութեան ծանրութիւնը, համոզում յայտնեց թէ երկու Հանրապետութիւնները պիտի պաշտպանեն իրենց անկախութիւնը մինչեւ վերջին ծայրը։

ԱՆԳԼԻՈՅ ԵԼՆՄՈՒՏՔԸ

Երկուշաբթի օրը Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ, ելմտական նախարար Սըր Մ. Հիքս Պիչ ծանոյց թէ 39,800 հոգի ստորագրած են պատերազմի փոխառութիւնը և թէ ստորագրուած գումարը հասած է երեք հարիւր երեսունըհինգ միլիոն անգլիական ոսկիի։ Միայն անհատ մը տասը միլիոն ոսկի ստորագրած է։ Օտար երկիրներու մէջ եղած ստորագրութիւնները տակաւին յայտնի չեն։

ԱՖՐԻՔԱՆՏԵՐՆԵՐԸ

Լոնտոնէն մարտ 18 թուական հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Վիքթորիա-Ուէսթի և Քոլէզպէրկի միջեւ հեռագրական թելը խզուած է։ Կ'ըսուի թէ շրջականերէն շատ մը փախստականներ Քոլէզպէրկ պիտի ապաստանին։ Ապստամբները չեն ուզեր Թրանսվալ երթալ եւ դէպի Տամալրանտ դիմելու կը պատրաստուին։

ՔՐԻՒԿԷՐԻ ԴԻՄՈՒՄԸ

Քրիւկէր նախագահը հեռագիր մը ուղղելով Իտալիոյ Թագաւորին խնդրեր է որ Անգլիոյ մօտ միջնորդէ ի նպաստ հաշտութեան։

ՍԵՒԱՄՈՐԹՆԵՐ

Պլէօմֆոնթայնի հիւսիսային կողմէն բազմաթիւ սեւամորթներ անգլիական բանակետը ապաստանելով, կարեւոր տեղեկութիւններ կու տան Պօէրներուն շարժումներուն վրայ։

ԵՐԵՔ ԻՐԻԿՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Քիմպըրլի, 21 մարտ.—Անցեալ կիրակի Ֆաուրթէն-Սթրէմսի մօտ (Ուօրէնթընի հիւսիսային կողմը) Անգլիացիներուն և Պօէրներուն միջեւ ճակատամարտ մը կատարուեցաւ որ ամբողջ օրը տեւեց։ Պօէրները քաշուեցան դէպ ի Քրիսթիանիա (Ֆաուրթէն-Սթրէմսէն քանի մը մղոն դէպ ի արեւելեան հիւսիս, Վալ գետակին վրայ, սահմանագլուխ Թրանսվալի և Օրանժի)։

Քէբթաուն.—Ուօրէնթընէն պաշտօնական հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Պօէրները բազմաթիւ չեն, բայց իրենց դիրքը կը պահեն գետեզերքին վրայ և անգլիական թնդանօթները չեն կրնար հասնիլ։

Պերն.—Դաշնակցային Խորհուրդը պատասխանելով այն խնդիրքին զոր Քրիւկէր ու Շթայն նախագահները ըրած են բարեկամական միջամտութիւն խնդրելով, յիշեցուց Անգլիոյ մերժողական պատասխանը և ցաւ յայտնեց թէ չի կրնար կատարել երկու Հանրապետութեանց խնդիրքը։

Լոնտոն.—Լրագիրները Քրոնզթատէն մարտ 18 թուականով հեռագիր մը կը հրատարակեն ծանուցանող թէ Քրիւկէր նախագահը ճառ մը խօսելով յորդորեր է Օրանժցիները որ անյողդողդ մնան՝ անկախութեան պատերազմին մէջ։ Քանի մը Անգլիացիներ յարեր է, Քրիւկէր, հիմա գրաւած են Պլէօմֆոնթայնը, բայց երկրին անկախութիւնը միշտ հաստատ պիտի մնայ։ Շթայն նախագահն ալ նոյն իմաստով ճառ մը խօսեր և ըսեր է թէ Օրանժցիները պէտք չէ հաւատք ընծայեն Լորտ Ռոպէրթսի խօսքերուն և պէտք չէ զէնքընկէց ըլլան։ Երկու նախագահներուն ճառերը մեծ խանդավառութեամբ ընդունուեր են։

—Պօէրները երեք կարեւոր կամուրջներ քանդեցին՝ Քրոնզթատի ճամբուն վրայ։ Պօէրները չեն ուզեր պաշտպանել Օրանժը։

—Բուլէր գնդապետը Բիգզանի հասաւ, Մէյֆքինկէն 28 մղոն հեռուն։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ.—Պերլինի բոլոր լրագիրները կը խօսին այն յետաձգման վրայ որուն ենթարկուեցաւ անբարոյականութեան դէմ պատրաստուած օրինագիծին վիճաբանութիւնը, որպէս զի անմիջապէս ձեռք առնուի տէրութեան ելմտացոյցին վիճաբանութիւնը որ աւելի ստիպողական նկատուած է։ Պահպանողական մեծամասնութեան թերթերը դիտել տալով հանդերձ թէ յետաձգուած բան մը կորսուած չի համարուիր, մինչեւ իսկ կը պահանջեն Խորհրդարանին ներքին կանոնագրին փոփոխութիւնը։ Քէօլջ Զայթունկ կը յայտարարէ թէ մեծամասնութիւնը պիտի շահի պայքարը, թէ ձախակողմին ու բախտութիւնը կարճ պիտի տեւէ և թէ պիտի հասկնան որ ընկերվարականներու և հանրավարականներու բանակէն դուրս ալ մարտնչելու պատրաստ մարդեր կան։ Տօյչէ Թակէս Զայթունկ, հողագործներու թերթը, կը գանգատի մանաւանդ թէ մեծամասնութեան քանի մը անդամները, անցեալ շաբաթ օրը Խորհրդարանին նիստերէն բացակայելով, օրինական թիւը պակսեցուցած և այդ կերպով նպաստաւորած են վիճաբանութիւնները խանգարողները։ Ասոր հակառակ ձախակողմեանները մեծ գոհունակութիւն կը յայտնեն օրինագիծին յետաձգուելուն առթիւ։ Նացիոնալ Զայթունկ ազգային-ազատական կուսակցութեան թերթը, և Պերլինէր Թակէպլաթ յառաջդիմականներուն օրկանը, հակառակելով հանդերձ օրինագիծին, կը պարսաւեն ընկերվարական-հանրավարականներու խափանարար ընթացքը։ Պէօրսէն Քուրիէր կը ջատագովէ հաշտութիւն մը մեծամասնութեան և փոքրամասնութեան միջեւ՝ անբարոյականութեան դէմ ներկայացուած ծրագրին առթիւ։ Նոյն թերթը երկիւղ կը յայտնէ թէ մի՛ գուցէ աջակողմեաններն ալ վիճաբանութիւնները խափանելու միջոցին դիմեն, առեւտրական դաշնագրութեանց ծրագիրները չյաջողցնելու նպատակով։ Վոսիշէ Զայթունկ կ'ընդդիմանայ անբարոյականութեան դէմ պատրաստուած օրինագիծին և կը պահանջէ չդպչիլ արուեստագիտական ու գրական ոգիին ազատութեանը։ Այդ օրինագիծը, սակայն, Խորհրդարանին օրակարգը պիտի անցնի, ելմտացոյցին քուէարկութենէն ետքը, այսինքն քանի մը շաբաթներ յետոյ։ Նոյնը պիտի ըլլայ նաեւ օտար երկիրներէ Գերմանիա տարուած մսերու օրինագիծին համար, որ աղմկալից վիճաբանութիւններու պատճառ պիտի ըլլայ։

ՓԻԼԻՊՊԻՆԵԱՆՆԵՐԸ.—Մանիլայէն կը հեռագրեն 'Նիւ Եորք Հէրըլտի' թէ ամերիկեան իշխանութիւնները լուր առած են որ Փիլիպպեանց մէջ ապստամբութիւնը կանոնաւորապէս վերակազմուած է, մանաւանդ հիւսիսային նահանգներուն մէջ, և թէ պայքարները պիտի սկսին անձրեւներու յառաջիկայ եղանակին մէջ։ Տեղացի թաղապետութիւնները, զորս Ամերիկացիները հաստատած էին, ապստամբներուն համախորհուրդ կը գործեն։ Ասոնք ամէն կողմ ճիւղեր ունին և նոյն խնամքով իրենց տեղեկութիւններ հաղորդողներ կան։ Ամերիկացի ուղեւորները կը պատմեն թէ Փիլիպպեանց ներսերը, ամէն կողմ, ժողովուրդը համակիր է ապստամբներուն։ Ամերիկացիները չեն կրնար վստահիլ տեղացի պաշտօնեաներուն, որոնցմէ տասնըմէկ հոգի Փարլաքի քաղաքային վարչութեան գլխաւորները՝ իբրեւ դաւադիր ձերբակալուեցան ու դատուեցան։ Մալապանի մէջ ապստամբական երկու գործակալներ ձերբակալուեցան որոնք բնիկներէն չորս հազար տոլար հաւաքած էին։ Ապստամբութիւնը ամէն կողմ տարածուած է։ Տեսրակներ բաշխուելով, Ամերիկացիներուն խոստումները ցոյց կը տրուին իբրեւ կեղծաւորական դիմակ մը՝ իրենց շահագիտական ծրագիրներուն։ Փիլիպպեանց բնիկները կ'օգտուին Մ. Նահանգաց մէջ երկրակալութեան հակառակող կուսակցութեան առաջ բերած փաստերէն։ Կը յիշեն մանաւանդ Ուաշինկթընի լրագրի մը սա խօսքը. «Պարկեշտ ըլլանք։» Ամերիկացիները սովորական ոճրագործներ կը նկատեն Փիլիպպեանց ապստամբները, սա նկատումով որ Փիլիպպեանց անկախութեան պաշտպաններուն ճնշումը միայն պիտի կրնայ իրենց ապահովցնել այդ արշիպեղագոսին խաղաղ տիրապետումը։ Ամերիկացի Պ. Թ զօրավարէն որ կղզին ներսերը ղրկուած էր, տեղեկութիւն չկայ, վասն զի անոր հետ հաղորդակցիլը դժուար է։ Հարաւային կողմը ապստամբները միշտ յարձակումներ կը կատարեն ամերիկեան զինուորներուն վրայ, որոնցմէ գրեթէ ամէն օր մարդ կը սպաննուի։

—Բարիզի մէջ Փիլիպպեանց ներկայացուցիչները սա հեռագիրը ստացեր են.

«Փիլիպպեանց բնիկներուն և Ամերիկացիներուն միջեւ վերջերս կատարուած ճակատամարտներուն ատեն, վերջինները շատ կորուստ ունեցան. անոնց մէկ հրամանատարը սպաննուեցաւ։ Երկու կողմի մեռեալներուն ու վիրաւորներուն թիւը տակաւին յայտնի չէ։ Փիլիպպեանց հրամանատարներէն Թինիօ զօրավարը Իլոքոսի զանազան գիւղերու մէջ յարձակեցաւ ամերիկեան զինուորներուն վրայ և մտաւ մինչեւ Վիկան որ նոյն նահանգին կեդրոնն է։ Բազմաթիւ Ամերիկացիներ գերի ինկան Փիլիպպեանց զինուորներուն ձեռքը։ Պաթանկասի (Լուզոն) և Բարիցի (Վիզաեաս) նահանգներուն մէջ ալ մեծ ճակատամարտներ տեղի ունեցան։ Փիլիպպեանց բանակը նախամեծար համարեց հեռանալ Սանլուան-տէ-Պօքապը գիւղը, Պաթանկասի նահանգին մէջ, քան թէ յանձնել Ամերիկացիներուն։ Մանիլայի շրջակայ երկու արուարձանները վարժարանաց աշակերտուհիները չեն ուզած յարգանք մատուցանել ամերիկեան դրօշին։

ՍԹԷՖԱՆԻ արքիդքսուհին և Էլէմէր տը Լոնեէյ կոմսին ամուսնութիւնը երէկ կատարուեցաւ Միրամարի դղեակին մատուռին մէջ։ Կ'ըսուի թէ Աւստրիոյ կայսրը, իբրեւ հարսանեկան նուէր, «իշխանի» տիտղոսը պիտի տայ կոմսին, որպէս զի արքիդքսուհին բարձր դիրք մը ունենայ արքունեաց մէջ։

ՔՕՐԷԱՅԻ կառավարութիւնը, Բօրթ-Համիլթընի նաւահանգիստին համար անգլիական վէճին վերջ մը տալու նպատակով, որոշեց որ այդ նաւահանգիստը բաց ըլլայ բոլոր տէրութեանց։ Այդ նպատակով հարկ եղած միջոցները ձեռք առաւ և հրամայեց Էն-Րա կղզին կառավարութեան, ուր կը գտնուի այդ նաւահանգիստը, պատրաստել կղզին մանրամասն մէկ յատակագիծը։ Սէի կղզին վրայ Թրիօ գիւղին մէջ օտարներուն մասնաւոր արտօնութիւններ պիտի տրուին։

ԿԱԼԼԷՍԻ իշխանուհին Լոնտոնի մէջ մեծ ճաշարանի մը բացումը կատարեց, ուր աժան գինով ճաշ պիտի տրուի համեստ կացութեան տէր անձերու։ 4 ուկէս բէնիի փոխարէն (երկու գրուշէն քիչ մը աւելի) պիտի տրուի ապուր մը, պիֆթէք մը, երկու պնակ բանջարեղէն եւ պտուղ, լաւ տեսակէ։ Այդ ճաշարանը հաստատուած է քառայարկ տան մը մէջ և հազար երկու հարիւր հոգի կրնայ պարունակել։ Պ. Լիբթըն հարիւր հազար անգլիական ոսկի նուիրած է այդ հաստատութեան վարչութեանը։ Լոնտոնի զանազան թաղերուն մէջ ալ այդ տեսակ ճաշարաններ պիտի բացուին։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ—Պատերազմական նախարարութիւնը, ընդդիմադիրներու ընթացքին հանդէպ, փոփոխութիւններ ըրաւ բանակին ընդհանուր հրամանատարութեան վերաբերեալ ծրագրին մէջ։ Այդ փոփոխութեանց գլխաւորը այն է թէ բանակին վերին հրամանատարութիւնը կը վերաբերի պատերազմական նախարարութեան, որուն կը ներկայացնէ բանակին ընդհ. հրամանատարը՝ սպաներուն վերաբերեալ առաջարկութիւնները։ Ընդհանուր սպայակոյտին պետը պիտի ըլլայ օտարազգի վերակացու՝ գնդապետի աստիճանով։

—Բէնէիօս, Ախէլոս և Էվրոթաս թնդանօթակիրները Պիրէէնէն ճամբայ ելան առագաստով մարզանքներ կատարելու համար։

—Յունաստանի նախարարութեան դիրքը՝ Երեսփ. Ժողովին հանդէպ, բոլորովին ապահովցուած է։ Կառավարութիւնը 135 ձայն ունի։ Զայիմիսի կուսակցութիւնն ալ նախարարութեան ոյժ կու տայ։

—Աթէնքի մէջ հնագիտական համաժողովի մը գումարումը վերջնապէս որոշուեցաւ։ Համաժողովին աւելի ժողովրդական հանգամանք մը ընծայելու համար որոշուեցաւ մեծ հացկերոյթ մը տալ Բարթէնոնի վրայ, յիշատակարանները լուսազարդել և զբօսական պտոյտներ կատարել Օլիմպիայի, Եբիտավրէի, Տէլփի և Նաւպլիի մէջ։

—Պիրէօն Լարիսայի երկաթուղիին շինութեան պայմանագրութիւնը ստորագրուելու վրայ է հելլէն կառավարութեան և Պաթինեոլի Ընկերութեան միջեւ։ Գիծը մինչեւ Տէմիրլի պիտի երկարի, վասնզի Լարիսայի բնակիչներուն խնդրանքը նկատողութեան առնուած չէ։ Պայմանագրութիւնը վաւերացնելուն պէս շինութիւնները պիտի սկսին և Հալքիսի մասը մէկ տարիէն պիտի աւարտի, իսկ ամբողջը երեքուկէս տարիէն։

ԲԵՏԵՐՍԲՈՒՐԿԻ սպայակոյտի շէնքին հրդեհէն 12,735 կտոր գործեր կորսուած են։ Քանի մը հին ձեռագիրներ, 1531էն մնացած, և Նիքոլա Ա. կայսեր կենդանագիրը այրած են։ Մեծն Պետրոսի կենդանագիրը վնասուած է։

ՄԵԾ ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍ
ԳՈՐԾԻԱԿԱՆ ԵՒ ՁԱՅՆԱԿԱՆ
Ի ՆՊԱՍՏ
ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ

Բերա, Իւնիօն Ֆրանսէզի սրահին մէջ
Կիրակի, 12/25 մարտ, 1900, ի ժամ 7¼ Ը.Թ.)
Մասնակցութեամբ
ՕՐԻՈՐԴԱՑ Մ. ՃԱՆԸՄԵԱՆԻ ԵՒ Է. ԾԱՂԻԿԵԱՆԻ
ԵՒ
ՊԱՐՈՆԱՑ ԳՌԱՍԷՆԻ, ՏԻ. ԵԱՐՕՆՍԻՔԻ, ՔՕԲԻ, ՄԵՐՍԸՆԻԷԻ, ԼԻԿՆԵԼՈՒ, ՌԱՏԷԼԻԱՅԻ, ՍԵԼՎԷԼԼԻԻ
ԵՒ
ԲԱԶՄԱԹԻՒ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ԱՐՈՒԵՍՏԱՍԻՐԱՑ

Մասն առաջին
ՀԱՄՈՏԻԿ ՔԱՅԼԵՐԳ

1. ՇՈՒՄԱՆ. Քուինթեթ, բիանօ, ջութակի, ալթօ և վիօլոնսէլի համար՝ չորս մասէ բաղկացեալ։
2. ՈՒԷՊԸՐ. Էօրիանթ օբերային Ա. Քավաթին, Ա. արարուածին, Բ. եղանակ։
Օր Է. Ծաղիկեան
3. ԼԻՍԹ. Նօքթիւռն.—ՌԱՖ Ռիկօտօն։
Օր. Մ. Ճանըմեան
4 ՊԱԽ. Ա. Լառկօ, Բ. Վիվաչէ.—Երկու ջութակ և թելաւոր գործեաց նուագախումբ, առաջնորդութեամբ Պ. Ռատէլիայի։

Մասն երկրորդ

1. ԳՌԱՍԷՆ. Ա. Մելամաղձիկ երգ (հատուած զոր Պ Գռասէն յօրինած է այս նուագահանդէսին առթիւ), Բ. Խուսափուկ խոհեր Ա. Անտանթէ, Բ. Ալէկրօ,
Պ. Գռասէն
2 ԼԻՍԹ. Ռիկոլէթօ,
Օր Մ. Ճանըմեան
3. ՊԻԶԷ. Ողջերթ արաբուհւոյն,
Օր Է. Ծաղիկեան
4. Է. ԺԻՑԷ Ա. Երազ մանկան. Բ. Պապիյոն—Քուարթէթ (չորս թելաւոր գործեաց համար),
ՏԻԿ. ԿՈՒՕՊԼԸՐ. Կալօբ։

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Իւլայի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Գըրգքիլիսէ գաւառին հաշուակալ Զիհնի և Միւլքիէ վարժարանին հաշուակալ Վէհպի պէյի։

—Էտիրնէի ու Սէլանիկի նահանգաց դատական քննիչ անուանուեցաւ Գօսովայի ու Մանաստրի նահանգաց դատական քննիչներէն Վէճիհի էֆ., որուն յաջորդեց Էտիրնէի ու Սէլանիկի նահանգաց դատական քննիչներէն Բասքալ էֆ.։ Եանեայի նահանգին վերաքննիչ ատեանին ընդհանուր դատախազ անուանուեցաւ Պէյրութի նահանգին վերաքննիչ ատեանին ընդհանուր դատախազ Ապտիւլլաթիֆ պէյ, որուն յաջորդեց Էնկիւրիի կեդրոնական նախնական դատարանին հուգուգի ճիւղին նախագահ Մուսթաֆա Ձէվտի էֆ.։ Ասոր ալ յաջորդեց Եանեայի նախնական դատարանին պատժական ճիւղին նախագահ Խալիլ Էշրէֆ էֆ.։ Եանեայի նախնական դատարանի պատժական ճիւղին նախագահ անուանուեցաւ Տրապիզոնի կեդրոնական նախնական դատարանին ընդհանուր դատախազի օգնական Պէհճէթ պէյ, որուն յաջորդեց Զաթալճայի նախնական դատարանին պատժական ճիւղին նախագահ Նուրի պէյ։ Տարտանէլի նախնական դատարանին պատժական ճիւղին նախագահ անուանուեցաւ Մարաշի նախնական դատարանի պատժական ճիւղին նախագահ Ապտիւլլաթիֆ էֆ., որուն յաջորդեց Իլբիսանի նախնական դատարանին ընդհանուր դատախազի օգնական Մուսա Քեազիմ էֆ.։ Ասոր ալ յաջորդեց Իրաւագիտական վարժարանին շրջանաւարտներէն Նաֆըզ էֆ.։

—Առաջին կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Քրէտի Լիօնէի տնօրէն Պ. Պլանչընէի և չորրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ նոյն պանքային պաշտօնեաներէն Բարլատի էֆ ի։ Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Էվգաֆի վարչական Խորհուրդին անդամ Սաիտ էֆ ի։ Երրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Հանրային Պարտքի վարչութեան իրաւագէտ խորհրդականներէն Սրրկեան էֆ ի։

—Լիագաթի ոսկի չքանշան՝ Բ. զօրաբանակին 9րդ գունդին բժիշկներէն հազարապետ Փաշնակ էֆ. ի։ Լիագաթի արծաթ չքանշան՝ Հեծելազօրքերու Դ գունդին դեղագործ Միհրան էֆ ի։ Արհեստից չքանշան՝ Երլտըզի հիւանդանոցին դեղագործներէն Յակոբ էֆ ի։

ՕՍՄԱՆ ՓԱՇԱ.—Արքունեաց հրամանատար Ղազի Օսման փաշայի առողջական վիճակը հետզհետէ գոհացուցիչ հանգամանք մը կը ստանայ։

ՆԵՐՔԻՆ գործոց նախարարութեան խորհրդական Ահմէտ Րէֆիգ փաշայի նախագահութեամբ կազմուած յանձնաժողովը երէկ նկատողութեան առաւ դատական նախարարութեան տեղեկագիրը՝ անպաշտօն վիճակի մէջ գտնուողներու մասին։ Հեռագրական ու Թղթատարական վերատեսչութիւնն ալ տասնըհինգ օրէն իր տեղեկագիրը պիտի ղրկէ նոյն յանձնաժողովին։

ՔԱՐԱՓՆԵՐԸ.—Քանի մը վաճառականներ, կ'ըսէ Իգտամ, որոնցմէ Կ. Պոլսոյ քարափներու Ընկերութիւնը ապօրէն կերպով երեք հազար անգլիական ոսկի գանձած է, արտաքին գործոց նախարարին դիմելով խնդրած են ապահովցնել իրենց իրաւունքը։ Նոյն պաշտօնարանը խնդիրը նկատողութեան առած է և հարկ եղածը ի գործ պիտի դնէ։ Վաճառականներուն կողմէ նորէն բողոքուած է թէ քարափին առջեւ խարսխանիշերու կապուած նաւերէն բարձր տուրք մը կ'առնուի։

ԲԱՐԻԶԻ մէջ բարենպատակ հաստատութեանց համաժողովին մասնակցելու հրաւիրուած է նաեւ օսմ. կառավարութիւնը։ Այդ համաժողովը պիտի գումարուի Պ. Քազիմիր Բէրիէի նախագահութեամբ։

ԱՆԳԼԻՈՅ դեսպանին և Լէտի Օ'Քոնորի կողմէ, առջի օրը, Թէհրանի անգլիական դեսպանին ի պատիւ տրուած սեղանին ներկայ գտնուեցան նաեւ Գերմանիոյ ու Պարսկաստանի դեսպանները և անգլիական դեսպանատան պաշտօնեաները։

ՊՈԼՍՈՅ ապահովութեան Սնտուկին վարչութիւնը առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան ներկայացուց 1316 տարուան ելմտացոյցը որ 25,000 ղրշ. պակաս է նախորդ տարիէն։

ՄԵՆԱՎԱՃԱՌ.—Պէրլինցի դրամատէրներու խումբ մը Բ. Դուռնէն արտօնութիւն խնդրած է մենավաճառի վերածելու լուցկիները, խաղի թուղթերը, սիկառէթի թուղթերը, ևայլն։

«ԲՈՍԹՐՈՄԱ» շոգենաւին նորոգութիւնը երկու հարիւր հազար Փր. ծախքով պիտի կատարուի։ Շոգենաւը երկու ամիսի չափ հոս պիտի մնայ։

ՍՈՖԻԱՅԷՆ կը գրեն թէ պուլկար կառավարութիւնը առաջարկեր է ռումանական կառավարութեան, որ Լա Հէյի Դեսպանախորհուրդին որոշումներուն տրամադրութեանց համաձայն, իրաւարարութեան ենթարկուի Էչէկ Ատասիի սեպհականութեան խնդիրը։

—Քարլովայի մէջ վարդի իւղի վաճառական Պ. Սթէֆան Քեօյալըչէվ քաղաքին շուկային մէջ սպաննուեր է հրազէնի մը գնդակէն, զոր ետեւէն արձակեր է Վասիլ անուն նախկին ոստիկան զինուոր մը։ Վաճառականը երեսփոխան էր Ռատոսլավի կուսակցութենէն։ Մարդասպանը ձերբակալուեր է։

ՇԱՔԱՐԻ գինը բարձրացած է եւրոպական հրապարակներու վրայ։

ՕՐՏՈՒԻ քանի մը օրթոտոքսներ, կ'ըսէ Սէրվէթ, որոնք բողոքական եղած էին, որոշեր են նորէն օրթոտոքսութեան վերադառնալ։

ՃԻՏՏԷԻ և Սուաքինի միջեւեղ գտնուած ընդծովեայ հեռագրաթելը որ աւրուած էր, նորոգուեցաւ և հաղորդակցութիւնները վերսկսան։

ԱՅՏԸՆԻ կուսակալութիւնը յանձնաժողով մը կազմեց Թէժէմիշի տուրքին նուազելուն պատճառները քննելու համար։

ՍԸՎԱԶԻ մէջ ծագած անասնոց հիւանդութիւնը անհետացեր է։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ նահանգին մէջ անցեալ փետրուարին բնակութիւն հաստատած են 86 տնուոր 337 գաղթականներ։

ԾՈՎԱՅԻՆ նախարարութեան մասնագիտական ճիւղին հրամանատար Ահմէտ փաշա երկու տարուան աշխատութեամբ շինած է Եւրոպայի մարտանաւերուն փոքրադիր նմոյշները որոնց թիւը կը հասնի 1,156ի։ Ասոնք Բարիզի արուեստահանդէսին օսմ. ճիւղին մէջ պիտի ցուցադրուին։

ԲՐՈՒՍԷԼԻ մէջ, ինչպէս յայտնի է, համաժողով մը գումարուած էր Աֆրիկէ ներածուելիք ալքոլներու և այլ ներածման ու եղանակին ու մաքսերուն համար։ Այդ համաժողովին որոշումները հաղորդուած են օսմ կառավարութեան։ Անգլիոյ, Գերմանիոյ ու Ֆրանսայի պատուիրակները առաջարկեր են որ Աֆրիկէ ներածուած ալքոլներէն շատ բարձր մաքս մը առնուի։ Պրիւքսէլի օսմ. դեսպան Գարաթէօտորի էֆ. որ կայս. կառավարութիւնը կը ներկայացնէ նոյն համաժողովին մէջ, այդ մասին Բ. Դուռնէն հրահանգ ուզեր է։ Բ. Դուռն ալ հրամայեր է օսմ. պատուիրակին հաւանիլ Անգլիոյ, Գերմանիոյ պատուիրակներուն առաջարկութեանը։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ վարժարանի դեղագործութեան դասարանին այս տարուան շրջանաւարտները զօրաբանակներու կեդրոնական հիւանդանոցներուն մէջ մէկ մէկ տարի պիտի ծառայեն փորձառութիւն ստանալու համար։

ՀԷՎԱԼԷՆԵՐԸ.—Ջեռնհաս պաշտօնարանը նկատելով որ Սպարապետի դրան գանձուն կողմէ նահանգներուն տրուած հէվալէներու վճարումը այլեւայլ տեղեր յապաղումներու կ'ենթարկուին, ծանոյց ամէն կողմ որ թէ՛ անհատի մը անունին և թէ զինուորական պէտքերու համար տրուած հէվալէները ժամանակին վճարուին։

ԱԹԷՆՔԻ լրագիրները կ'ըսեն թէ հելլէն պատուիրակները քննելով այն վերջին ծրագիրը զոր Թուրքահելլէն հիւպատոսական պայմանագրութեան բանակցութեան առթիւ օսմ. պատուիրակները ղրկած էին հելլէն պատուիրակներուն, Յունաստանի արտաքին գործոց նախարարութենէն հրահանգ ուզեր են այդ մասին։ Հելլէն պատուիրակները իրենց կատարած քննութեան արդիւնքը այս օրերս պիտի հաղորդեն օսմ. պատուիրակներուն։

ԻԶՄԻՐԷՆ կը գրեն Մօհիդքօուի թէ Ապտիւլնաֆի էֆ. որ Տրապիզոնի մէջ գաւառակին նաիպը ըլլալով նոյն պաշտօնով Մէնէմէն փոխադրուած է, նոր պաշտօնատեղին ժամանելուն պէս գժտուեր է գաւառակին գայմագամ Արիֆ պէյի հետ։ Գայմագամը քաղաքավարութեամբ խնդրեր է նաիպէն փութացնել անհատական դատ մը որ վարչական գործերու առնչութիւն ունէր։ Նաիպը բարկանալով նախատեր է գայմագամը։ Արիֆ պէյ ներկայ գտնուողներու վկայութեանը յենլով, բողոք մը մատուցեր է ձեռնհաս պաշտօնարանին։ Այտընի և Արշիպեղագոսի կղզիներու նահանգին դատական քննիչ Հալիմ պէյ անմիջապէս Մէնէմէն գացեր է։ Նաիպը այս վերջինոյն նկատմամբ ալ նոյն վարմունքին մէջ գտնուեր է և Հալիմ պէյի բարեւին չէ պատասխաներ։ Այդ պարագան ալ շատ մը վկաներու ներկայութեանը տեղի ունեցած ըլլալով, Հալիմ պէյ ալ բողոք մատուցեր է։ Կ. Պոլսէն հրաման գացեր է դատաստանի ենթարկել նաիպը։

ԷՏՀԷՄ ԷՖ Սըվազի կուսակալութեան տուրքերու նոր տնօրէնը, վաղը իր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի։ Էտհէմ էֆ. նախապէս վարած է Մէրսինի անտառներու և հանքերու տեսչութիւնը։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.—Անցեալ շաբթու Իզմիրի ու Այտընի նահանգին զանազան տեղերը երկրաշարժի ցնցումներ զգացուած են։

ԵՐԷԿ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀՐԴԵՀԸ.—Երէկ գիշեր ժամ 4½ին Պոլսոյ Սալաճա Համամի կողմը Քէթէնճիլէր Ճատտէսի, դեղարանի մթերանոցէ մը հրդեհ ծագելով երկու խանութներ այրեցան։

ՊԱՅԱԶԻՏԻ ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՆԵՐԸ.—Ներքին գործոց նախարարութիւնը գրեց Էրզրումի կուսակալութեան որ տեղւոյն երկրագործական սնտուկը հազար քիլէ արմտիք փոխ տայ Պայազիտ գաւառի կարօտ երկրագործներուն։

ՄԷՆԷՄԷՆԻ կառավարական արկղին հաշիւները քննելով հաստատուեր է թէ արկղակալը քանի մը հազար ղրուշ իւրացուցած է. հետեւաբար, կ'ըսէ Սապահ, արկղակալը պաշտօնէ դադրեցուցեր է և պիտի դատուի։

ԱՖԻՈՆ.—Իզմիրէն կը գրեն թէ տեղւոյն հրապարակին վրայ մտահոգութիւն կը տիրէ աֆիոնի բերքին նկատմամբ

Լուր եկած է թէ Իզմիրի ու շրջականերու մէջ վերջերս սաստիկ ցուրտ բրած ըլլալով ափիոնի բերքը մեծապէս վնասուեր է, որով ափիոնի գործ ընողները շատ զգածուած են։ Իրազեկ անձեր սակայն կ'աշխատին հրապարակին այդ յուզումը հանդարտեցնել, ըսելով որ ափիոնները բնաւ ածին չափ վնասուած չեն ցուրտէն։

ԳԵՐՄԱՆԱՑԻ քանիմէկ զբօսաշրջիկներ երէկ իրիկուն մայրաքաղաքս ժամանեցին եւրոպական կառախումբով։

ՑԿԵԱՆՍ ԲԱՆՏԱՐԿՈՒԹԻՒՆ.— Եղեռնադատ ատեանը երէկ դատեց Ցոթինի անուն դայեակ մը որ անցեալ յունիսին Բանկալթիի Ազ-Պաշա փողոցին մէջ բանկցուցած էր իր տունը՝ նախապէս իսկական արժէքէն աւելի ապահովագրած ըլլալով։ Այդ տունին հետ 17 տուներ և 2 խանութներ այրած էին։ Ցոթինիի արարքը հաստատուած ըլլալով դատապարտուեցաւ ցկեանս տաժանակիր աշխատութեան։

ՍՈՒՏ ԵՐԴՈՒՄ.—Վերաքննիչ ատեանին պատժական ճիւղը վեց ամսուան բանտարկութեան դատապարտեց Բերա բնակող Նիքօլաքի Տրաղուլիցի անուն անձը որ առնելիքի դատի մը մէջ սուտ երդում ըրած ըլլալուն համար ամբաստանուած էր։

ՊԷԼՃԻԱԿԱՆ Էրիվան շոգենաւը, որ Պաթումէն քարիւղ բեռցած հոս հասած էր, երէկ Անվէրս ուղեւորելու միջոցին, երբ Ախոր Գաբուի բացերը հասաւ, խոհարարը Շառլ Նիհա յանկարծամահ եղաւ։ Շոգենաւը անմիջապէս նաւահանգիստ մտաւ և իմաց տրուեցաւ առողջապահական վարչութեան որ բժիշկ ղրկեց և հաստատեց թէ խոհարարը սրտի կաթուածէ մեռած է։ Մարմինը պէլճիական հիւանդանոցին յանձնուեցաւ։

Տէր,

Պատիւ ունիմ ծանուցանել թէ Լէ ԲՐՕՎԷՆՍ ՌԷԻՆԻ ապահովագրական ընկերութեանս գաւառաց համար գործակալ նշանակուած են հետեւեալ անձերը.

Իզմիթ, Ցակոբոս էֆ. Թերզեան
Ռոտոսթօ, Միհրան էֆ. Արսէնեան
Պանտըրմա, Ցարութիւն էֆ. Տօնտիկեան
Էտիրնէ, Արամ էֆ. Առաքելեան
Պրուսա, Մագսուտ էֆ. Ցէրմանեան

Հաճեցէք պատուել Ձեր վստահութեամբը և ընդունեցէք Տէր, խորին յարգանացս հաւաստին

Ընդհանուր Տնօրէն Թուրքիոյ
ԱՐՇԱԿ ՌՈՒՆՃԵԱՆ

Քիչ արտադրութիւններ Վիշի Էթայի Քոմբրիմէներուն պէս օգտակար, առողջապահական և դիւրաւ գործածելի են։ Գաւաթ մը ջուրի մէջ 2-3 քոմբրիմէ դրըլով, ջուրը սքանչելի մարսողական կազէօզ ջուրի կը վերածուի. որովհետեւ Վիշի-Էթայի աղը՝ որ այդ քոմբրիմէներուն գլխաւոր տարրը կը կազմէ, Վիշի-Էթայի նշանաւոր աղբիւրներու ջուրերուն բնական աղն է. այդ աղբիւրներն են Սէլէսթէն, Կռանտ Կրիլ և Օբբիթալ։ 100 քոմբրիմէ պարունակող սրուակ մը (2 ֆրանք) կրնայ տեղը բռնել շատ մը հանքային ջուրով լեցուն սրուակներու. մանաւանդ որ մարդ կրնայ ուզած տեղը հետը պտտցնել զայն։ Բայց կեղծերէն ու խարդախուածներէն խուսափելու համար, պէտք է փնտռել «Վիշի-Էթա» նշանակը։ Ճշմարիտ քոմբրիմէները թիւպերով չեն ծախուիր այլ հարիւր քոմբրիմէ պարունակող սրուակներով, որոնց գինն է երկու ֆրանք։

QUININE DE PELLETIER

Հաստատուած իրողութիւն մըն է թէ ամէնէն սքանչելի դեղը՝ մարտնչելու համար կթոտութեան, գլխու ցաւերու, էնֆլուէնցայի ընկերացող տենդերու և այդ տարափոխիկ հիւանդութեան դէմ՝ ՔԻՆԻՆ է, քարսիլի վերածուած և իւրաքանչիւրին վրայ՝ անխարդախ ու անարատ ըլլալուն իբր ապահովութիւն՝ Բէլըթիէ անունը տրուած։

ԻՆԻՕՆԻ ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍԸ

Այս գիշեր, ուրբաթ, ժամը 9 ¼ին (Ը. Ե.) տեղի պիտի ունենայ Ինիօն Ֆրանսէզի շքեղ սրահներուն մէջ Կ. Պոլսոյ Երաժշտական Ընկերութեան Նուագահանդէսներուն մասնակցող 50է աւելի թոշակաւոր նուագածուներու ի նպաստ կազմակերպուած նուագահանդէսը որուն յայտագիրը կը հրատարակենք ստորեւ։

Այդ նուագածուները որոնց արուեստագիտական կարողութիւնը այնքան լաւ գնահատուեցաւ այս ձմրան ամբողջ եղանակին, ամէն կերպով արժանի են հասարակութեան այն համակրութեան գործնական ապա ցոյցին որ ծափահարութիւններէ աւելի երկարատեւ յիշատակ մը կը թողու ենթականերուն եթէ ոչ երեւակայութեան գոնէ ... գրպաններուն մէջ։

Հաւաքուելիք գումարը որքան որ ալ կարեւոր ըլլայ՝ արուեստագէտներու խումբին բազմաթիւ անդամներուն մէջ բաժնուելով, իւրաքանչիւրին համար գրեթէ աննշան նպաստ մը պիտի ներկայացնէ։ Արդէն տոմսակներու գինը խիստ չափաւոր է, 30 և 20 դահեկան, որուն փոխարէն ընտիր նուագածութեան սիրահարները գրեթէ չնչին զոհողութեամբ մը ընտիր ժամանց մը անցուցած և թէ՛ համակրութեան արժանի նուագածուներու խումբ մը քաջալերած պիտի ըլլան։

ՅԱՅՏԱԳԻՐ

Ա. մաս

ՎԱԿՆԷՐ. Les Maîtres Chanteurs de Nurenberg, Ouverture.
ՄԱՍՔԱՆԵԻ Cavalleria Rusticana, Intermezzo.
ՄՈՍԿՈՎՍՔԻ Malaguena, Musique de Ballet de l'Opéra Boabdil.
ԼԱԼՕ Rhapsodie Norvégienne.
ՓՈՆՔԻԷԼԼԻ La danse des heures, de l'Opéra Joconda.
ՊԷՐԼԻՕԶ Marche Hongroise (de la Damnation de Faust).

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ս. Պատրիարք Հայրը երէկ ժամը 7ին կայս. Պալատ գնաց ընկերացութեամբ Ա. գործակատար Տէր-Ներսէսեան Տիգրան էֆէնտիի։

—Խառն Ժողովի այսօրուան նիստին պիտի նախագահէ Կրօն. Ժողովի ատենապետ Տ. Գրիգորիս արքեպիսկոպոս Ցովհաննէսեան։

—Յայտնի է թէ Էմիրնէի որբանոցէն մայրաքաղաքս ղրկուած էին 6 որբեր որոնք նոյն որբանոցին մէջ իրենց դպրոցական շրջանը աւարտած էին։ Պատրիարքարանի կարգադրութեամբ այդ որբերը Ս. Ցակոբայ որբանոցը ղրկուեցան որպէս զի շարունակեն իրենց ուսումը։ Ս. Ցակոբայ որբանոցին տնօրէնութիւնը առարկելով որ այդ որբերը չափահաս տարիքի մէջ կը գտնուին և թէ անյարմար է զանոնք փոքր որբերու հետ մէկ դասընթացքի մէջ դնել, վասն զի ուսումնական վիճակին շատ յետադէմ ըլլալով չեն կրնար բարձրագոյն կարգերուն մէջ մտնել, խնդրած էր խնամակալութենէն որ անոնց մասին ուրիշ կարգադրութիւն մը ըլլայ։

Նպաստից Ցանձնաժողովը որուն սեղանին վրայ եկած էր այս որբերուն խնդիրը, իրաւացի դատեց տնօրէնութեան կողմէ եղած այդ առարկութիւնը և յանձնարարեց Ազգ. Հիւանդանոցի մէջ պատըսպարել զանոնք մինչեւ որ վերջնական կարգադրութիւն մը ըլլայ անոնց նկատմամբ։

—Եգիպտահայերը կը շարունակեն իրենց անգործնական ընտրութեանց շարքը, իրենց քուէները միացնելով այնպիսի եկեղեցականներու վրայ, որոնք արդէն իսկ կարեւոր պաշտօններու կոչուած են, պաշտօններ որոնցմէ չեն կրնար բաժնուիլ։ Կը լսենք թէ այս անգամ ալ Եգիպտոսի Հայոց Առաջնորդ ընտրուեր է Ռոտոսթոյի Առաջնորդ Տ. Ցովսէփ եպիսկոպոս Այվազեան։ Նախորդին պէս անգործնական ընտրութիւն մը՝ որ ապահովաբար նորէն մերժումի մը պիտի հանդիպի ընտրելին կողմէ։

—Վարչական Դիւանի տեսուչ Թէլեան Բարթող և յարաբերական դիւանի տեսուչ Խաչատուրեան Կարապետ էֆէնտիները այս առաւօտ Ս. Պատրիարք Հօր բնակարանը գացին, պաշտօնագիր մը խմբագրելու և ներկայացնելու համար Խառն Ժողովին որ կը գումարուի այսօր ժամը 7½ին Ղալաթիոյ Խորհրդարանը։

—Պալաթու նախորդ քարոզիչ Տ. Տաճատ Վրդ. Ոսկանեան Խասգիւղի և Գարակէօմրիւկի եկեղեցիներու քարոզիչ կարգուած է։

—Նամակագիր մը Ռոտոսթոյէն մեզ կ'իմացնէ թէ տեղւոյն ազգայինները այս վերջին ատեններս շատ հեռու կը մնան եկեղեցիէն։ Այդ ուծացումը մինչեւ այն աստիճանին հասեր է որ Առաջնորդ Տ. Ցովսէփ եպիսկոպոս Այվազեան ամէն կիրակի կը պարտաւորուի եղեր ժամկոչ մը հանել սրճարանները և մարդիկը եկեղեցի կանչել։ Բայց մտիկ ընողը ո՛վ։ Կիրակնօրեայ քարոզներու առթիւ հազիւ 8-10 հոգի կուգան եղեր եկեղեցի և մնացեալները սրճարաններու կամ գինետուններու մէջ գինովութեամբ ու թուղթ խաղալով ժամանակ կ'անցընեն եղեր։

ՄԱՍԻՍ
ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՄԱՍԻՍ Գրական և Քաղաքական Շաբաթաթերթի 11րդ թիւը կը հրատարակուի վաղը առտու, հետեւեալ բովանդակութեամբ.

Հարցումի մը առթիւ. ՏԻԳՐԱՆ ԱՐՓԻԱՐԵԱՆ.— Բանաստեղծութիւններ. «Շթաքարերը» (Սիւլլի Բրիւտոմ) թարգմ. ՍԻՊԻԼ. «Մատուռը» (Լուտվիկ Ուլանտ) թարգմ. Ռ. Ց. Պ.— Իմ առաջին հրատարակութիւնս ՄԱՐԿՈՍ ԱՂԱԲԷԿԵԱՆ.— Քրանը (Աւանդավէպ) ՄՈՒՇԵՂ ՎԱՐԴԱՊԵՏ.— Իզմիրի Ազգ. Հիւանդանոցը. ՏՈՔԹ. ՎԱՀՐԱՄ ԹՈՐԳՈՄԵԱՆ.— Ադամանդը (Արհեստաւորներուն ու ... աշխարհիկներուն համար) **.—Կէս-Բժշկական. Ի. Ֆլուէնցա. ՏՈՔԹ. ՑՈՎՍ. Տ. ՍՏԵՓԱՆԵԱՆ.— Քաղաքական կացութիւն. Մ. Ն.— «Մասիս»ի Ցուցատետր. Տ. Ա.

* * *

ՄԱՍԻՍ ձեռքէ կը ծախուի հատը ՔԱՌՍՈՒՆ ՓԱՐԱՅԻ։ Տարեկան բաժանորդագինն է կէս օսմ. ոսկի՝ թէ՛ Կ. Պոլսոյ և թէ՛ գաւառներու համար, կանխիկ։ Արտասահման 12 ֆրանք։ Խմբագրութեան կեդրոնն է Ղալաթիա, Նորատունկեան Խան, Թիւ 13։

ԱԶԴ

Կիրակնօրեայ մանկավարժական դասախօսութիւնք Բերայի Արհեստանոցին մէջ 12 մարտ 1900 ժամ 1½-5 (Ը. Ե.)

Դասախօսք 1.—Ցովսէփ էֆ Եուսուֆեան (Բնական եւ ուսողական գիտութեանց ուսուցմունք)։ 2. Աւետիս էֆ. Սուլէեան (Պատմութեան եւ աշխարհագրութեան ուսուցմունք)։ 2—2

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ
ԱԶԴ

Հանր. Պարտքի Վարչութեան թողուած հասոյթներու ընդհ. տնօրէնութիւնը պատիւ ունի ծանուցանել շահակիցներուն թէ՝ Սելանիկի Նաւահանգստի շինութեանց Օսմ. Ընկերութիւնը իր շրջաբերութեան հանած և իւրաքանչիւրը 500 ֆր. արժէք ունեցող 10,000 պարտաթուղթերու թիւ 1էն 10,000 դրոշմաթուղթի տուրքը վճարած ըլլալով, այս պարտաթուղթերուն տէրերը կրնան ներկայանալ Ղալաթիա, Պալըքլանէի տեսչութեան մէջ գտնուած մասնաւոր տնօրէնութեան, ուր պարտաթուղթերու դրոշմուելուն գործողութիւնները պիտի կատարուին առանց ծախք պահանջուելու բաժնետէրերէն։

Ընդհ. Տնօրէնութիւն

4/17 մարտ 1900 (1316) 3—3

Հեռագիր

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԼՈՒՐԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 22 մարտ.— Անգլիոյ զինուորները քանդեցին Քիմպըրլիի ու Պլէօմֆօնթայնի մէջտեղը գտնուած տեղերը։

—Լոպացիէն կը հեռագրեն թէ Պօէրները յաղթեր են Բըլմէր զնդապետին որ Մէյֆքինկը ազատելու գացած էր։

—Պօէրները այրեցին Բոմէրոյ գիւղը, Պիկկարապէրկի մօտ։

—Բարեյուսոյ Գլուխէն առնուած լուրերու նայելով, Օռանժցիներուն հնազանդութիւն յայտնելը մօտալուտ է։

—Պրապանթ զօրավարը Ալիուալ-Նօրթի մէջ կարեւոր ճակատամարտ մը մղեց Պօէրներուն դէմ, բայց արդիւնքը տակաւին յայտնի չէ։

—Բարեյուսոյ Գլուխը հասաւ պաշտօնական բնագիրը Պ. Չէմպըլէնի այն յայտարարութեան որով կը հրաւիրէ Պօէրները յարգել մասնաւորներու ստացուածքները։

ԱՆԳԼԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ

ԼՈՆՏՈՆ —Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովին նիստը շատ աղմկալից եղաւ։ Իրլանտացի երեսփոխանները խանգարեցին վիճաբանութիւնները։ Նախատալից խօսքեր փոխանակուեցան։

ՄԻՋԻՆՔ

ԲԱՐԻԶ.— Միջինքի հանդէսները գեղեցիկ օդին պատճառով, փայլուն եղան։ Արտասովոր ոգեւորութիւն կար պուլվառներուն վրայ։ Ուսանողներու թափօրը, որ իրիկուան կատարուեցաւ, շատ շքեղ էր և խանդավառութեամբ ծափահարուեցաւ։

ՄԷՅՖՔԻՆԿ

Վիեննայի լրագիրները կ'իմանան թէ անգլիացի Բիկման գնդապետը որ 600 հեծելազօրքով Քիմպըրլիէն ճամբայ ելած էր Մէյֆքինկը ազատելու, ճամբան յանկարծ հանդիպեր է Պօէրներու։ Ճակատամարտ մը կատարուելով Անգլիացիները պարտաւորուեր են ետ քաշուիլ։ Մէյֆքինկի ազատումը տակաւին կասկածելի կը նկատուի։

ՊՕԷՐՆԵՐՈՒՆ ԶՕՐՈՒԹԻՒՆԸ

Քեօլնիշէ Զայթունկ ստոյգ լուր առած է թէ Պօէրներուն զինուորական ոյժը հազիւ տասը հազար հոգիէ կը բաղկանայ։ Օռանժցիները բոլորովին բաժնուած են Պօէրներէն։ Ամէն օր քանի մը հարիւր Օռանժցիներ անգլիական բանակատեղը դիմելով զէնքնին կ'ըլլան։

ՊԱՊԸ ԵՒ ԻՐԼԱՆՏԱ

Պապը հեռագիր մը ուղղելով Անգլիոյ Թագուհիին, շնորհաւորեց զայն, Իրլանտա ուղեւորելու համար տուած որոշմանը առթիւ. Լէոն ԺԳ. նաեւ յոյս յայտնեց թէ երկու ժողովուրդներու մէջեւ տիրող անհամաձայնութիւնը պիտի կարգադրուի։

ՍԱԿԱՐԱՆ

Այսօր Եւրոպայէ եկած հեռագիրներու հակառակ մեր Սակարանին մէջ գինները ամուր կը բռնուին։ Միեւնոյն հեռագիրներով երէկ գիշեր Բերայի մէջ 24.37 Քօնսոլիտէի և 123ուկէս երկաթուղիի վրայ գործողութիւններ եղան, իսկ այս առտու գնողները մեծամասնութիւն կազմելնուն, բացուեցաւ 25.— ղրշ. և քիչ յետոյ մինչեւ 2ուկէս փր. բարձրացաւ։ Երկաթուղին ալ հոս կը գնեն 124 ¼։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	24	37
Ամէնէն բարձր գին	»	24	33 ½
Ամէնէն վար գին	»	24	35 ½
Ռումէլիի Երկթ. զոց.	Ֆր.	123	62 ½
Ամէնէն բարձր գին	»	123	75
Ամէնէն վար գին	»	123	—

ՔԱՑՈՒՄ 10 Մարտ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Ք. Կ.	25	½
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	124	12 ½
Օսմանիյէ		418	50
Ռէժի		315	
Օսմ. Պանքա		12	87
Թունէլի Ժէնէրալ Օթօմ.		2	34
Սօս. Օթ. Շամէ է Վալէօն	Ղ. Ո.	0	13
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	35
Թրամուէյ բաժնեթ.		666	—
» ծուխանէ		22	½
» պարտաթ.	Ֆր.	481	
Քարափ Կ. Պոլսոյ	»	480	—
Թրանսվալ	»	70	75

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	23
Անգլիական ոսկի	»	110	10
Թոլ Էմբէրիալ	»	90	10
Քրէմից	»	51	09
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	67
Մէթալիք	»	94	20
Ռուպլի թղթադրամ	Օ. Ո.	»	61

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	12 ½
» » » չէք	»	110	
Բարիզ » »	Ֆր.	22	91 ¼
» » » չէք	»	23	01 ¼
Պերլին անտօկօս չէք	Մարք	18	57
Վիեննա չէք	Ֆիոր.	22	02

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 22 Մարտ

Անգլիական Քոնսոլիտէ		102	31
Օսմանեան Ռանթ սէռի Բ.		46	50
Օսմանեան Ռանթ սէռի Դ. բաց.		22	63
Օսմանեան Ռանթ սէռի Դ. զոց.		22	50
Օսմանեան Պանքա		12	87
Ռուսական 189.		101	—
Հելլենական 5 %		40	50
» Մօ օբօլ		46	25
Պուլկարական 1888		88	—
Էժիբսիէն իւնիֆիէ		104	62
Ձարթըրտ		3	53
Տոմինիալ		103	—
Թրանսվալ		2	90
Այտըն երկաթուղի		10	
Փոխառինութ ին		25	420

ԲԱՐԻԶ, 22 Մարտ

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		101	42
» » 3 ½ %		103	10
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ. բաց.	Ղրշ.	23	12 ½
» » » զոց.	»	23	15
» » » Բ.		46	25
» » » Գ.	»	26	75
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	571	—
Օսմանիէ	»	418	50
Ռումէլի երկաթուղի	Ֆր.	126	25
Օսմ. մաքսատուն	»	508	—
Օսմ. Ռէժի	»	315	—
Բրիօրիթէ Թիւրք 4 %		487	
Քրէտի Լիոնէ		1138	—
Բարիզի Պանքա		1158	—
Իտալական Ռանթ	»	94	30
[illegible]	»	72	37
Էժիբսիէն իւնիֆիէ		106	25
Թրանսվալ	»	73	50
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	230
[illegible]	»	63	55
Ձարթըրտ		93	—

ՊԵՐԼԻՆ, 22 Մարտ

Ռուպլը	»	216	50
Ռումէլիի երկաթուղի	»	121	80
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	—	—
Չէք. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	270

ՎԻԵՆՆԱ, 22 Մարտ

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	»	242	90
Ռումէլիի երկաթուղի	»	121	50
Օսմ. Ռէժի	»	151	50

ՊՐՈՒՍԷԼ, 22 Մարտ

Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.		22	70
Ռումէլիի երկաթուղի		122	75

«ԴԵՂԱՐԱՆ ՆՈՐՄԱԼ»
192 ԲԵՐԱ, ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ 192

Բերայի կեդրոնը, և «Սիթէ դը Բերա» շէնքին անկիւնը հաստատուող այս նոր դեղարանը որ դեղագործութեան արուեստին ամէն կատարելութիւններով օժտուած է, իր դեղերուն զտութեամբ, թարմութեամբ և դիւրամատչելի գիներով օգտակարապէս կը ներկայանայ կըրկին հասարակութեան և իր վաղեմի յաճախորդաց։

Դեղարանին տէրը Հ. Էմիրզեան քանի մը տարիներէ ի վեր ծանօթ է իր Կ. Պոլսոյ Սուլթան Մահմուտի Դամբարանին դիմաց ունեցած մեծ դեղարանովը զոր ամբողջովին ծախած և այս նորը հիմնած է։

Դեղարանին վրայ խորհրդակցութեան սենեակ մը յարգելի բժշկաց տրամադրութեան ներքեւ դրուած է և դեղարանը մինչեւ կէս գիշեր բաց է։

512 17—25

Տr. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
396, Մեծ փողոց Բերա, 396
Տեսնել 4րդ Երեսը

ՕԳՈՍՏ ՄՕՐԻՍ ԶԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ 1888
Սկիւտար, Կ. Պոլիս, 13 դեկտ.
Պարոնայք Խաչ. եւ Որդի,
Կը ցաւիմ որ պաշտօնական դիրքովս կարող չեմ փորձել ընել այն համաձայն ուրիշներուն փորձերուն եւ այն բժիշկը որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը յայտարարէ որ մեր Մօրիս ճկան իւղն, իր այս վիճակին մէջ [illegible] խմուելով եւ մարսուել, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս ախտաբուժական գիտութիւնն ի վաղուց անտի ուշաված է, մանաւանդ այդ յաջող պատրաստութեան մէջ։ Տr. Օ. Ս. ՄԱՎՐՈՅԵՆԻ ՓԱՇԱ
Բժիշկ Վեհ. Սուլթանի

ԻՒՆԻՕՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
Հիմնեալ 1828—1829ին

1828
L'UNION
DE PARIS

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂԻՆ
97 Միլիոն
ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂԻՆ
137 Միլիոն
Ընկերութեան դրամատունն է
ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՆ
Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ Տնօրէն
Սեմոն էֆ. Քոյումճեան
Կենաց ճիւղին տեսուչ Միհրան էֆ.
Տէր Ներսէսեան
Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Թաշտապուրուն
Խան. Օսմ. Պանքային դէմ։

ԻԼԱՆ

Բոսթա վէ Թելէկրաֆ Նէզարէթինտէն

Բոսթա վէ Թէլէկրաֆ Նէզարէթինճէ միւպայաասը իգթիզա իտէն օն տէօթ պին մէթրօ էրտօ թէլի միւնագասաեա վազ իտիլտիկինտէն իթասընա թալիպ օլանլարըն նումունէ վէ շէրայթինի կէօրէրէք բէյ սիւրմէք իւզրէ հէր գուն օն նիսպէթինտէ թէքմինաթ ագչէլէրինի վէ խաւատ Տէրսաատէթ մուգավէլաթ մուհարրիրլիկի իլէ Թիճարէթ օտասընտան մուսատտագ քէֆալէթ սէնէտլէրինի համիլէն ճումատան մատա պէշէր կիւն նէզարէթէ միւրաճաաթլա մէճլիսը իտարէսի միւպայաաթ վէ միւնագասաթ չուպէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։ 558

Ֆի 8 մարտ սէնէ 316

* * *

Բոսթա վէ Թէլէկրաֆ Նէզարէթի Տէրսաատէթ վէ միւլհագաթ միւրաքիբլիկին Անատօլու ճիհէթինին սէնէի հալիյէ թամիրաթը [illegible] օլարագ միւպայաասը իգթիզա իտէն [illegible] միւնագասաեա վազ օլունտուղունտան [illegible] թալիպի իւզէրինտէ օլուպ օլտուղունտան վէ միւտտէթի միւնագասա չէհրը հալէն օն [illegible] թէնզիլաթ իճրասընա թալիպ օլանլարըն իւզտէ օն նիսպէթինտէ թէմինաթ ագչէլէրինի վէ խաւատ Տէրսաատէթ Թիճարէթ օտասը իլէ մուգավէլաթ մուհարրիրլիկինտէն մուսատտագ քէֆալէթ սէնէտլէրինի համիլէն ճումատան մատա պէշէր կիւն Նէզարէթէ միւրաճաաթլա մէճլիսը իտարէսի միւպայաաթ վէ միւնագասաթ չուպէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։ 559

Ֆի 9 մարտ սէնէ 316

—)(19)(—

ՆԻՔՕԼ ՄԷՅՐԱ

ԿՌԱՊԱՇՏ ՀՆԴԻԿՆԵՐԸ

Բ. ՄԱՍ

ԽՈՐՀՐԴԱՒՈՐ ԴԷՊՔԵՐ

Դ.

ՆՈՐԷՆ ՏՈՒՔԹ. ԹՈՔՍԸՆ

Եւ սակայն, սնտուկին մէջ գտնուելով հանդերձ Բէնսօնէ չէր քնանար։

Աչքին մէկը բաց էր միշտ, ու կը դիտէր Տօքթէօռը որ չէնք շնորհք կը խորդար իր անկողնին վրայ։

Տակաւ, երիտասարդը ճանճրոյթ զգաց։

Սիրտը կը նեղանար։

Պահ մը մտածեց զարկել այն միջնորմին՝ որուն ետին քնացած էր Միս Տէպորա։

Միեւնոյն կերպով թիք թաք մըն ալ միւս կողմէն լսուեցաւ։

—Կը քնանա՞ք, հարցուց Բէնսօնէ։

—Ոչ, ե՛ս ալ արթուն եմ ձեզի պէս, պատասխանեց Միս Տէպորա։

—Ուրեմն խօսինք քիչ մը։ Գերագոյն վայրկեանը հասած է և անհրաժեշտ է որ [illegible] խորհինք մեր ձեռք առնելիք միջոցներուն վրայ։

—Իրաւունք ունիք, հիմա կու գամ։

Ու երիտասարդ աղջիկը սենեակէն ելլելով կամացուկ մը Բէնսօնէի քով եկաւ։

Այս վերջինը սնտուկէն ելած ու կափարիչն ալ գոցած ըլլալով, երկուքը մէկ նստան այդ յանպատրաստից նստարանին վրայ։

Այսպէսով, կրնային շա՛տ կամաց խօսիլ, առանց բնաւ լսելու Տօքթէօռէն որ միշտ չէր խորդար։

—Այս իրիկուն է որ ամէն բան տեղի պիտի ունենայ, ըսաւ Բէնսօնէ, պէտք է հիմակուց իսկ որոշում մը տալ։

—Որոշո՞ւմ..., բայց ի՛նչ, սիրելի Բէնսօնէ՛։

—Պէտք է մեծ միջոցներ ձեռք առնել։ Պէտք է գիտնաք մանաւանդ որ եթէ երբեք մինչեւ այսօր ինքզինքս այսչափ նեղութեան ենթարկեցի, պատճառը ուրիշ բան չէր եթէ ոչ արգիլել Տօքթէօռը՝ իր մտադրած խենթութիւնը գործելէ։

—Բայց ինչպէ՞ս պիտի կրնանք զինքը արգիլել։

—Օ՛հ, ատկէ պարզ բան չկայ. այս իրիկուն է որ Նիրվանականները պիտի հաւաքուին Քալիի տաճարին մէջ. խնդիրը հոն է որ պէտք է արգիլել ձեր հայրը՝ այդ դոնախմբութեան ներկայ գտնուելէ։

—Բայց ինչպէ՞ս։

—Պարզապէս իրեն հակառակելով։ Տօքթէօռը շատ յամառ է թէեւ, բայց ես ալ իրմէ վար չեմ մնար։ Ինք Ամերիկացի է, ես ալ Նորմանտացի։ Նայինք որերնո՞ւս գլուխը աւելի ամուր պիտի ըլլայ։ Երբոր ձեր պատուական հայրը մեզի ծանուցանէ թէ Կոնտաքուր կը մեկնի, [illegible] ընդդիմութեան մը պիտի հանդիպի իմ կողմէս։ Ձեռքէս եկածը պիտի ընեմ զինքը արգիլելու համար. ռէվոլվէրով պիտի սպաննեմ այն երկու զէպրաները՝ որոնք զինքը հոն պիտի տանին, ապուշ ծեծ մը պիտի քաշեմ բեռնակիրներուն և նոյն իսկ պանդոկապետին ալ, եթէ երբեք պէտք ըլլայ։ Եթէ երբեք Տօքթէօռը պոռայ, ես իրմէ ա՛լ աւելի ուժով պիտի պոռամ, եթէ երբեք զիս անիծելու ըլլայ, քիթին պիտի խնդամ, եթէ երբեք ուզէ զիս ծեծել, պիտի աշխատիմ խուսափիլ իր հարուածներէն։ Վերջապէս, նոյն իսկ պիտի կապեմ զինքը, թող չտալու համար որ այս գիշեր դուրս ելլէ Նիճիկիւլէն։ Ահաւասիկ իմ ծրագիրս։

—Աւա՜ղ, ըսաւ Տէպորա, լաւ չէք ճանչնար իմ հայրս։ Եթէ երբեք այդպէս կապուելու ըլլայ իր ազատութիւնը, ալ վերջնականապէս իրարմէ բաժնուիլ հարկ կ'ըլլայ։

—Բայց ապահով եղէք որ այս ամէնուն մէջ ամէնէն աւելի ձեր վրայ է որ կը մտածեմ։ Երեւակայեցէք անգամ մը, Տօքթէօրին այս խենթ ձեռնարկը որչափ արցունքներ հոսել տուաւ ձեր այդ աղուոր, նուրբ, գորովոտ և այնչա՛փ ալ պաշտելի աչուըներուն։

Ու կրքոտ շարժումով մը երիտասարդը բռնեց Տէպորայի երկու ձեռուըները և սկսաւ խենթի պէս համբուրել զանոնք։

—Ա՛հ, սիրելի Տէպորա, շարունակեց քիչ ետքը, չէ՞ք երեւակայեր բնաւ թէ ի՛նչ կ'անցնի հոգիիս մէջ։ Դեռ չհասկցա՞ք թէ ալ ասկէ ետքը աշխարհի վրայ միակ էակ մը կայ ինծի համար, և թէ այդ էակն ալ դուք էք. որովհետեւ կը սիրեմ զձեզ, կը սիրեմ, Տէպորա, և [illegible] ձեզ ճանչցած օրէս ի վեր։

Տէպորա ոտքի ելաւ տժգունած։

Կամացուկ մը ձեռքերը ազատեց երիտասարդին ձեռքերուն մէջէն։

—Օ՛հ, չեմ կրնար աւելի խօսք մտիկ ընել, ըսաւ։ Էտկա՛ռ պէտք չէր այդպէս խօսելով. այնչա՛փ երջանիկ էի ձեր քովը գտնուելուս համար։

Ու դէպ ի դուռը ուղղուեցաւ։

—Կը մեկնի՞ք, ըսաւ Բէնսօնէ։

—Ալ իմ տեղս հոս չէ, հօրս քովը պիտի երթամ։

Ու դուրս ելաւ։

Բէնսօնէ անոր հետեւեցաւ վերջին աստիճան յուզուած։

Այդ վայրկեանին Պ. Թոքսըն արթնցաւ։

Անկողնէն վար ցատկեց, և ինքզինքը մինակ կարծելով քանի մը քայլ առաւ դէպ ի առաջ։

Երկու երիտասարդները բնազդաբար խոշոր սիւնի մը ետին ծածկուեցան։

Սպասաւոր մը կ'անցնէր։

Պարոն Թոքսըն կանչեց և անոր պատուիրեց որ պանդոկապետը իրեն կանչէ։

Երկու վայրկեան ետքը պանդոկապետը եկաւ։

—Անոր համար կանչեցի զձեզ, ըսաւ Պ. Թոքսըն որ քանի մը տեղեկութիւններ խնդրեմ ձեզմէ. Նախ կրնայի՞ք ինծի ցոյց տալ առաջնորդ մը՝ որ այս իրիկուն իսկ զիս առաջնորդէր Նիրվանականներուն սրբարանը։

Պանդոկապետը բնաւ չսարսռեցաւ։

—Նիրվանականնե՛ր, ըսաւ տգիտութեան շարժումով մը, չեմ գիտեր թէ ո՞րոնց կու տաք այդ անունը։

Պ. Թոքսըն աւելի մանրամասնութեանց մէջ մտաւ։

—Նիրվանական ըսելով կը հասկնամ Նիրվայի աղանդաւորները, Քալին պաշտողները։ Գիտեմ որ այդ աղանդին սրբարանը Նիճիկիւլէ քանի մը մղոն հեռու է, կ'ուզեմ այդ սրբարանը գտնուիլ այս իրիկուն իսկ։

—Կը կրկնեմ որ չեմ ճանչնար այդ մարդիկը՝ զորս դուք Նիրվանականներ կ'անուանէք։

—Ու Կոնտաքուրի սրբարա՛նը, անո՞ր ալ վրայ տեղեկութիւն չունի՞ք։

—Կոնտաքուր երբեմն մեհեան մըն է՛ որուն աւերակները այսօր բնաւ հետաքրքրութիւն չեն շարժեր։ Ասկէ մօտաւորապէս երկու մղոն հեռու՝ մօտակայ անտառին մէջ կը գտնուի։ Աս է բոլոր գիտցածս։

Պ. Թոքսըն բնաւ կարեւորութիւն անգամ չտուաւ անոր խօսքերուն. բաւական լաւ կերպով սասանասիրած էր Հնդիկները ու գիտէր թէ մարդ խաբելու մէջ մէկ կ'առնեն։

Իսկ Բէնսօնէ՝ որ պահուըտած տեղէն ամէն բան կը լսէր, կ'ըսէր ինքնիրեն.

—Արդեօք խնդիրը ինքի՞ն պիտի կարգադրուի, նայինք ո՛ւր պիտի երթայ ասոր վերջը։

Պարոն Թոքսըն անհամբերութեան շարժումով մը նորէն ձեռք առաւ խօսակցութեան թելը.

—Վերջապէս հոգս չէ բան մը գիտնալդ կամ չգիտնալդ։ Կոնտաքուր Նիճիկիւլի մօտ է. կարեւորը աս է ինծի համար։ Ինծի առաջնորդ մը և կառք մը գտէք, որպէս զի կարենամ հոն երթալ։

—Սիրով պիտի ընէի պատասխանեց պանդոկապետը, բայց գէթ այսօր ո՛չ կառք ունիմ ոչ ալ սպասաւոր՝ ձեր տրամադրութեան տակ դնելու համար։

(Շարունակելի)

ԱԶԴՈՒ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆ ՄԸ

Մաքրողականի մը եթէ պէտք ունիք և կը փափաքիք տռանց նեղուելու խմել անմիջական ազդեցութեամբ, թողէք Եանօսի նման գգուեցուցիչ ջուրերն ու դեղերը, որոց մեծագոյն մասը կեղծ են, ու փութացէք գնել։

VILLACABRAS

աշխարհահռչակ մաքրողականն, որ բնական աղբիւրներէն Բասդիօռեան դրութեամբ զտուած յստակ ջուր մըն է և շատ դիւրաւ կը խմուի։ Ազդեցութիւն անմիջական։ ՎԻԼԼԱՔԱՊՐԱՆ ուրիշ լուծողական ջուրերու նման ոչ խիթ և ոչ անհանգստութիւն կը պատճառէ։ Առտուն անօթի, ջուրի գաւաթ մը ՎԻԼԼԱՔԱՊՐԱՆ՝ տասը վայրկեան ընդմիջումով երկու անգամէն կէս առ կէս խմել, բաւական է կատարելապէս մաքրուելու։ Պնդութիւն, գլխուցաւ և ստամոքսի խանգարում ունեցողներ, մանաւանդ նստողական կեանք վարող անձինք, եթէ ամէն առտու թէյի կ.մ գինիի գաւաթ մը Վիլլաքապրան խմեն, կ'ազատին պնդութենէն և անոր հետեւանք հիւանդութիւններէն։

Կը ծախուի ամէն դեղարաններու և դեղավաճառատուններու մէջ։

504 10—52

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԳԱՆՁ ՄԸ

Լրագիրները լեցուած են գովեստներով չատ մը բժշկական դեղերու որոնց ամենքն ալ պատշաճ ունին մարդուս առողջութիւնը պահպանելու. ասոնց մէջէն յարմար ընտրութիւն մը ընելէ առաջ պէտք է անոր անցեալին վրայ գաղափար գոյացնել։ Ասոնց մէկը որ հազարաւոր հիւանդութիւններ բուժած է, կաթիլներու մէջ ամփոփուած Ֆէր' ՊՐԱՎԷն է զոր աշխարհիս ամենէն մեծ բժիշկները կը յանձնարարեն այն կարգի հիւանդութիւններու որոնց սկզբնապատճառը արեան տկարացումն է։ Անարիւնութիւնը, տժգունութիւնը, ընդհանուր տկարութիւնը և կուրծքի ուրիշ այս կարգի վտանգաւոր հիւանդութեանց ամենէն ազդեցիկ դարմանը Ֆէր' ՊՐԱՎԷն է, ամէն ճաշի 15—20 կաթիլ քիչ մը ջուրով առնելով միշտ նոր կեանք կը ստանայ մարդ և այս հրաշքին բուն պատճառն այն է որ Ֆէր ՊՐԱՎԷն արեան մէջ խառնուելով բոլորովին կը նորոգէ զայն։ Այն անձինք որոնց կեանքը հիւանդութեան և կամ չափազանցութեան հետեւանքով վտանգուած է, պարտին հետեւիլ խորհրդի մը որ այնչափ արդիւնաւոր եղած է։ 6—10

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

Ամենածին Միջազգային Ընկ.ն
Կենաց վրայ ապահովագրութեան
Տնօրէնութիւն յԵւրոպա

Բերէյ 1 և 3 Լը Բէլէթիէ փողոց (Պուլվառ տէ զ'Իթալիէնի անկիւնը)։ Ընկերութեան չէնքերն այժմ կը վերաշինուին, ուրով իր գրասենեակներն առժամապէս փոխադրուած են Նօդռ-Տամ տէ Վիքթուառ փողոց Թ. 42։

1898 Յունուար 1ին ամբողջովին իրականացած երաշխաւորութեան պատրաստ գումարն է ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՐ ՔԱՌԱՍՈՒՆ ՄԻԼԻՈՆ ֆր.։ Ապահովագրութիւն որ կը թողէ՝ 4,545,160,943 ֆր.։ Ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր՝ 1845՝ ապահովագրեալներու վճարուած՝ մէկ միլիառ 320 միլիոն։

1898ին հնչուն դրամով վճարելի շահերն են 14,400,000 ֆր., 1897էն 1,424,000 ֆր. աւելի,

ԼԱ ՆԻՒ ԵՈՐՔ ունի 300,000է աւելի անդամ, որոնք Ընկերութիւնը կը կազմեն, որոնց կըլաւականն Ընկերութիւնն է և որոց կը վերաբերին Ընկերութեան բոլոր շահերը։ Եթէ մասնակից էք, և կամ տակաւին չէք, խիստ շահեկան է ձեզի համար ճանչնալ Ընկերութեան մասնաւոր կարգադրութիւնները։ Օրինակի համար մանրամասն տեղեկութիւններ ուզեցէք իբրեւ հասութաբեր գործ ապահովագրութեան վրայ որ հարիւրին չորս երաշխաւորեալ տոկոս ունի. նոյնպէս տարեվճարներու ետ առնելու ձեւով ապահովագրութեան վրայ, ի դէպ մահու որոշեալ ժամանակամիջոցի մէջ։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ.

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ռ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Քէնէյ-Պասաժ
192 Ա. ՉՈՒՀԱՃԵԱՆ
Վօյվօտա փողոց Վիէնուա խան Ղալաթիա

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՍՊԱՍՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Մարտ 23ին Գառամանի, Մարսիլիայէն։
» 27ին Ժօնժի Մարսիլիայէն։
Ապրիլ 2ին Մինկրէլի, Անատօլիաեզերքէն

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Մարտ 14ին Գառամանի, Պաթում.
» 28ին Ժօնժի Սամսոն, Տրապիզոն, և Պաթում։
Ապրիլ 3ին Մինկրէլի, ուղղակի Մարսիլիա։

Տոմսեր ուղղակի Բարիզի համար.

Առաջին կարգի 245 ֆրանք. 2.կարգի 175 ֆրանք. Տեղեկութեանց համար, դիմել Գործակալին Թօփ Հանէ Քարաւին վրայ։ 516 Թ. ԲԸՇՈՒԼ

Արտօնատէր ԶԱՐԷՀ ԽՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տոքթ. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

(Նախկին ցուցնկատան վրայ յուշը, Սէլը Զնդանաճեանց դէմ)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենատառապելի ցաւած ակռաները ձեզ անցաւ կը լեցնեն. ցաւով դիմելու և բուժուած [illegible] պայմանաւ։

Նորաձեւ երկաթեայ, ոսկէ, ճռիճակայէ, և գիտական արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականին, [illegible]։

Բերնի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին [illegible] և ամենակատարելագործեալ [illegible] միջոցաւ, առանց ցաւի [illegible]։

Ե. Գ. Զմեանները կիրակի օրերն ալ, (ժամը 4էն 9ը) ինչպէս նաեւ ամեն օր, (ժամը 4էն 6ը) հիւանդ կընդունին Բերայի գործատեղին։ 197

Դասաւորեցէք կրնան դիմել [illegible], թիւ 1 [illegible] փողոց։

Պիտի պահէք ձեր գոյնին գեղեցկութիւնն ու թարմութիւնը գործածելով մասնաւոր բրնձափոշի

La
VELOUTINE
CHles FAY, Perfumista
PARIS, 9, Rue de la Paix, 9, PARIS

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին Կայսերական Իրատէով
Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892 Թուակ ը
.0 Սէֆէր 1310)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին կը ՈՒԼԻՍ ԽԷՆԻ խան, Քարաքէօյ Ղալաթիա

Գործակալ, Ղալաթիոյ մէջ
Պ. Ալպէր Սիմըն
Եակօբեան խան, Վօյվօտա փողոց
Թիւ 67

Գործակալ, Պոլսոյ կողմը
Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը
Ենի ճամի հավլուսը փողոց,
Օսմ. Նամակատան դէմը

Դեր-գործակալ Պոլսոյ կողմը Պ. Ի. Զասօխ
Մարքուճճըլար, Զարչըլը խան, Թիւ 21 194

Լ'ԱՆԳՔՌԸ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ, ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԵՒ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Երաշխաւորութեան գումար 147 միլիոն.
1871էն մինչեւ 1897 վճարուած գումար 339 միլիոն։

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Պ. Պ. Կոմս Էտմոն Զիչի, կայս. և Թագ. մասնաւոր խորհրդական, Նախագահ
» Ռուտոլֆ Հօխս, Դէր-Նախագահ.
» Ժօզէֆ Հօխս, կայս. և Թագ. մասնաւոր խորհրդական.
» Գուլմօն Նազը, » » »
» Անթուան Բրօքէշ տ'Օսթէն.
Թէոտոր Բօնձէն
Ժան տը Վէնինկ-Ինկէնհայմ

Կառավարութեան Քոմիսէր
Պ. ԺԱՆ ՄԻԻՔ, կայս. և Թագ. Նախարարական խորհրդական

Ընդհանուր գործակալ. ԼԻՕՆԷԼ ՓՕՆՏԻ
ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ. Բերա, Թիւնէլի հրապարակը, Սարաֆօղլուի տուն։
ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՀԱՄԱՐ 202

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	ֆրանք	27,000,000
Պահեստի դրամ	»	52,002,500
Տարեկան հասոյթ	»	70,339,912

Ընկերութիւնս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրէ նաւթերանոցներ և բնակութիւններ և ասոնց մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագիններով։ 514

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ
ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ-Գաբու, Անանիատիս խան. 20 21 22

EMULSION SCOTT

ՍԳՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

Գործարանին նշանը

աշխարհի մէջ լաւագոյն դեղն է

ԵՐԱԽԱՆԵՐՈՒ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ

ամէն տեսակ հիւանդութեանց համար։

Ամենէն ախորժահամ ձկան իւղն է «Հիբօֆօսֆիթ տը շօ է տը սուտ» ի հետ խառնուած։ Տղայք հաճոյքով կ'ուզեն ճաշակել զայն։ Բնաւ ուրիշ դեղ մը ասոր չափ ազդեցիկ չէ, բուժելու համար

ՀԻՒԾԱՒՏԸ, ԽՈՑԸ (սըրահա),
ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆԸ, ԾԻՒՐՈՒՄԸ,
ՄԱՆԿԱՆՑ ՈՍԿՐԱԹԵՔՈՒԹԻՒՆԸ,
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒԺՈՒԹԻՒՆԸ,
ԹՈՔԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՀԱԶԸ,
ՀԱՐԲՈՒԽԸ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ,
և ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Կը ծախուի բոլոր դեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով։

Գործակատար ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԱՌԼ 531

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ճամբորդեան երթ եւեկութիւնք

Գշ. 7/20 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի։
Դշ. 8/21 Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ (հաղորդակցութեամբ Աղեքսանդրիա, Բորտ-Սայիտ, Եաֆա, Պէյրութ եւ Բ ոս)։
Ե. 9/22 Օ էսա ժամը 4ին միջօրէէն առաջ։
Եշ. 9/22 Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռիզէ եւ Բաթում ժամը 1ին յետ միջօրէի։
Ուր. 10/23 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի։ 52

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

[illegible] Լիվր-
[illegible]

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոն.
Ումպրիա	7718	Պօթնիա	[illegible]
Էդրուրիա	7718	Սամարիա	[illegible]
Սէրվիա	7391	Մարաթոն	[illegible]
Աւրանիա	7268	Ալգաս	[illegible]
Բավոնիա	5587	Սարակոսա	[illegible]
Սէֆալոնիա	5517	Թարիֆա	[illegible]
Կալլիա	4809	Պալմիրա	[illegible]
Սքիթիա	4557	Թրինիտատ	[illegible]
Ալեփփօ	2143	Մորօգգօ	[illegible]
Բէտալ	1876	Բամբանիա	[illegible]
Շէրպուրկ	1614	Լուքանիա	[illegible]
Կադալոնիա	484		

Դիմել առ. ՃՕԼԻ և ՍԻԿԷՐ
Joly et Seager
Մէյմանէթլի խան, Թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 25

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հըլի, Կ. Պոլսոյ և Օտէսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1068	Գօմօ	1437	Կօգօ	1011	Մալմօ	724	Րօզարիօ	186
Ալէբբօ	3607	Գօնկօ	2906	Կրօտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սարբօ	1113
Անճէլօ	1541	Գօրսօ	895	Հիրօ	775	Մարդէլլօ	3709	Սբբիօ	1785
Արիօսդօ	2377	Տիտօ	4511	Հիտալկօ	1581	Մերատօ	3557	Սիլվիօ	1193
Պաւոնօ	1832	Ձօմբինօ	987	Հիմեռա	3720	Միլօ	1057	Սուէռօ	1200
Պօրօտինօ	1264	Զօւրօ	2388	Հօրացիօ	3600	Մօնդէպէլլօ	1735	Թասօ	1328
Պրավօ	1076	Տրակօ	1718	Հումպէր	596	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Սըրինօ	841	Տինտօ	504	Իտակօ	2354	Նէրօ	1083	Թօբքօ	3827
Պըֆֆալօ	4431	Էպրօ	2464	Իտալօ	5540	Օթէլլօ	4100	Թօլէտօ	1470
Կէլրօ	1671	Էլտօրատօ	1520	Ժունօ	1080	Օնթարիօ	4036	Թօրքիտօ	487
Գալլիտօ	1387	Էրատօ	1481	Քիէւօ	1058	Օրլանտօ	1585	Ուրպինօ	2439
Դանտէ	1344	Ֆատօ	954	Քօլօմբօ	2307	Բալէրմօ	1687	Վասգօ	1914
Տագօ	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօլինօ	1760	Բօլօ	510	Վօլօ	1289
Զիբակօ	3729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1058	Րիալթօ	2229	Վօլթուրնօ	2396
Սըխէրօ	1834	Ֆրանչէսգօ	4582	Լէբանդօ	2272	Րինալտօ	1663	Եէտօ	1850
Դիտօ	2697	Կալլիէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Րօլլօ	1613	Զէնօ	1200
Դօլորատօ	4235	Կրիլանտօ	1243	Լօրէնցօ	3191	Րօմէօ	1789		

Հօրացիօ շոգենաւը, նաւապետ Քրօֆթ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած է։

Գըլօ շոգենաւը, նաւապետ Ճօնսըն, հիմա կը բեռնաւորի ի Հըլ և ամսոյս 20ին պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար։

Դիմել առ. գործակալս Տ. ՀԻԼՏ ԸՆՏ ՐԻՃՕ
Թիւ 17—18, Քիւչիւք Միլլէթ խան. Ղալաթիա 377

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլ, Պօրտօյ, Մէնչէսթր և Սեւ Ծովի գիծին բանող շոգենաւեր

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	
Րամսէս	3000	Թիպա	2500
Ամփիս	3000	Նէրթիս	2400
Թէյպըր	3000	Օսայրիս	2250
Քեմնօքեա	3000	Բէրա	2250
Տարաս	3000	Սֆինքս	2000
Եամսիւն	3000	Խալտեա	1500
Մեմֆիս	3500	[illegible]	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ուէթօլ խան
ՃԷՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
194 31, Ճէյմս Սթրիթ Լիվրբուլ

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1900 Մարտ. 1 |Ն.Տ.| հինգշաբթիէն սկսեալ

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇԱ ԷՍԿԻ-ՇԷՀՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ

ԿԱՅԱՐԱՆ		Թ. 34 Խառն Առտ.	Թ. 2 Ճամբ. Առտ.	Թ. 4 Ճամբ. Առտ.	Թ. 6 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 36 Խառն Իրիկ.	Թ. 8 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 10 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. Ճամբ. Իրիկ.	Թ. Ճամբ. Առտ.	Թ. Ճամբ. Առտ.	Թ. Ճամբ. Առտ.	Թ. Ճամբ. Առտ.
		ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Քարաքէօյ Կամուրջ	մկն.	12 20	2 32	4 5	6 20	8 7	10 30	11 30					
Հայտար Փաշա	ժմ.	12 45	2 57	4 30	6 45	8 32	10 55	11 55					
	մկն.	1 10	3 6	4 42	6 55	8 47	11 5	12 5					
Քըզըլ Թօփրագ	»	— —	3 13	4 49	7 2	8 57	11 12	12 12					
Ֆէնէր Եօլու	»	1 21	3 17	4 53	7 6	9 2	11 17	12 17					
Կէօզ Թէփէ	»	— —	3 22	4 58	7 11	9 8	11 22	12 22					
Էրէնքէօյ	»	1 31	3 27	5 2	7 16	9 13	11 28	12 27					
Պօսթանճըք	»	1 40	3 35	5 10	7 24	9 24	11 36	12 35					
Մալթեփէ	»	1 51	3 46	5 20	7 34	9 38	11 46	12 45					
Քարթալ	»	2 5	3 57	5 31	7 46	9 54	11 57	12 56					
Բէնտիք	ժմ.	2 15	4 5	5 39	7 54	10 5	12 5	1 4					
	մկն.	2 23				10 16							
Թուզլա	»	2 45				10 41							
Կէյպզէ	»	3 6				11 7							
Տիլ Իսքէլէսի	»	3 28				11 33							
Թավշանճըլ	»	3 38				11 44							
Հէրէքէ	»	3 56				12 5							
Եարըմճա	»	4 16				12 25							
Թիւթիւն Չիֆթլիք	»	4 29				12 41							
Տէրինճէ	»	4 40				12 56							
Իզմիտ	ժմ.	4 53				1 12							
	մկն.	5 13											
Պէօյիւք Տէրպէնտ	»	5 50											
Սապանճա	»	6 20											
Համիտիէ	»	6 46											
Կէյվէ	»	7 36											
Ագ Հիսար	»	8 1											
Մէքէճէ	»	8 37											
Լէֆքէ	»	9 6											
Վէզիր Խան	»	9 43											
Պիլէճիք	ժմ.	10 24											
	մկն.	10 34											
Քարաքէօյ	»	11 46											
Պօզիւք	»	12 29											
Ինէ Էօնիւ	»	1 17											
Չուքուր Հիսար	»	1 48											
Էսկի Շէհր	ժմ.	2 28											
		իրիկ.											

ԴԱՐՁ

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ

ԿԱՅԱՐԱՆ		Թ. 1 Ճամբ. Առտ.	Թ. 3 Ճամբ. Առտ.	Թ. 5 Ճամբ. Առտ.	Թ. 31 Խառն Առտ.	Թ. 7 Ճամբ. Առտ.	Թ. 9 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 11 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 33 Խառն Առտ.	Թ. Ճամբ. Իրիկ.	Թ. Ճամբ. Առա.	Թ. Ճամբ. Առտ.	Թ. Ճամբ. Առտ.
		ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Էսկի Շէհր	մկն.	Այս կառախումբը պիտի բանի Ապրիլ 1էն	Այս կառախումբը պիտի բանի մինչեւ Մարտ 31						11 —				
Չուքուր Հիսար	»								11 39				
Ինէ Էօնիւ	»								12 13				
Պօզիւք	»								12 47				
Քարաքէօյ	»								1 21				
Պիլէճիք	ժմ.								2 11				
	մկն.								2 21				
Վէզիր Խան	»								2 58				
Լէֆքէ	»								3 37				
Մէքէճէ	»								4 13				
Ագ Հիսար	»								4 40				
Կէյվէ	»								5 5				
Համիտիէ	»								6 1				
Սապանճա	»								6 19				
Պէօյիւք Տէրպէնտ	»								6 47				
Իզմիտ	ժմ.								7 24				
	մկն.				12 —				7 44				
Տէրինճէ	»				12 23				8 —				
Թիւթիւն Չիֆթլիք	»				12 34				8 10				
Եարըմճա	»				12 50				8 22				
Հէրէքէ	»				1 22				8 48				
Թավշանճըլ	»				1 36				8 58				
Տիլ Իսքէլէսի	»				1 48				9 8				
Կէյպզէ	»				2 24				9 38				
Թուզլա	»				2 46				9 56				
Բէնտիք	ժմ.				3 10				10 15				
	մկն.	11 55	12 34	1 56	3 20	5 49	7 37	9 17	10 25				
Գարթալ	»	12 4	12 43	2 6	3 32	5 58	7 47	9 27	10 42				
Մալթեփէ	»	12 15	12 54	2 17	3 48	6 10	7 58	9 39	11 2				
Պօսթանճըք	»	12 25	1 4	2 27	4 2	6 20	8 8	9 49	11 17				
Էրէնքէօյ	»	12 35	1 13	2 37	4 16	6 28	8 17	9 59	11 30				
Կէօզթէփէ	»	12 39	1 17	2 41	4 20	6 32	8 21	10 3	— —				
Ֆէնէր Եօլու	»	12 45	1 23	2 46	4 25	6 37	8 26	10 8	11 41				
Քըզըլ Թօփրագ	»	12 49	1 27	2 50	4 29	6 41	8 30	10 12	— —				
Հայտար Փաշա	ժմ.	12 55	1 33	2 56	4 37	6 47	8 36	10 18	11 50				
	մկն.	1 3	1 41	3 4	4 50	6 55	8 44	10 26	12 5				
Քարաքէօյ Կամուրջ	ժմ.	1 28	2 6	3 29	5 15	7 20	9 9	10 51	12 30				
									իրիկ.				